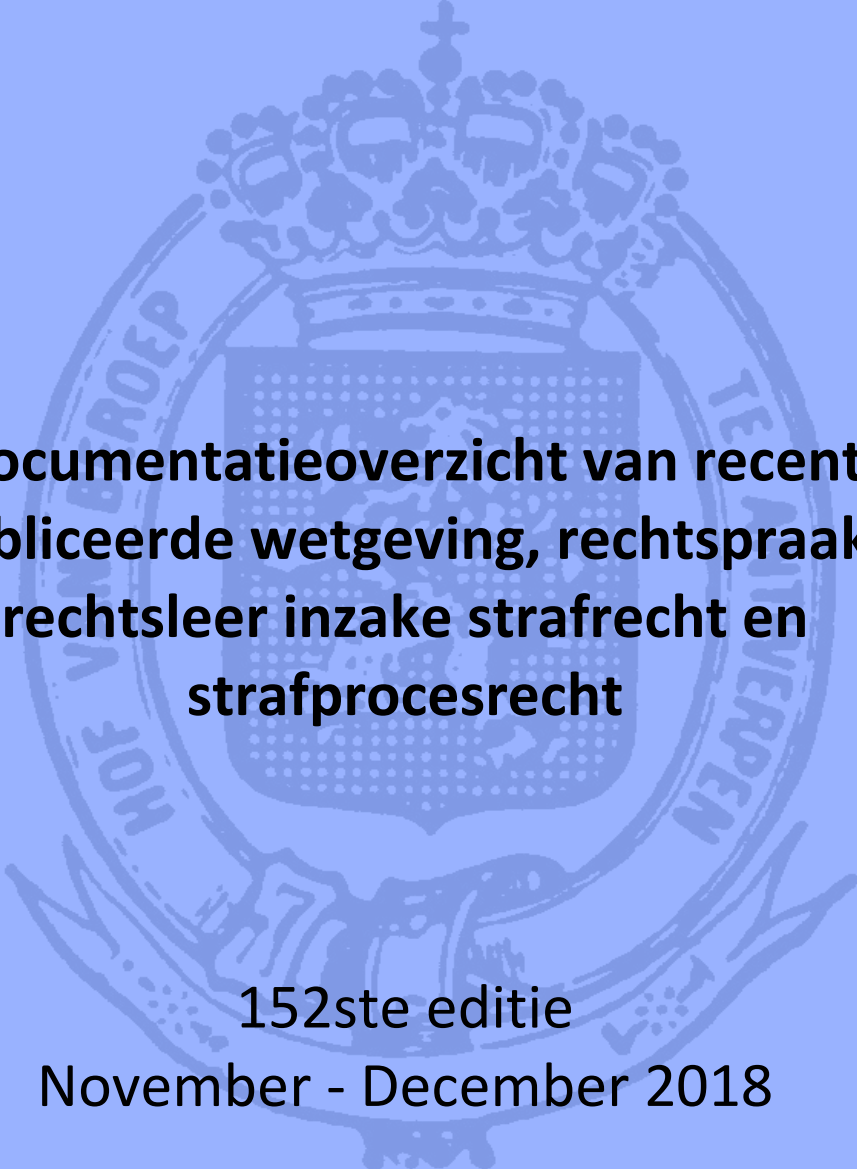

Hof van Beroep te Antwerpen
Sector V: Strafrecht – Strafkamers ten gronde
Sector VI: Strafrecht – K.I.

**Documentatieoverzicht van recent
gepubliceerde wetgeving, rechtspraak en
rechtsleer inzake strafrecht en
strafprocesrecht**

182ste editie
Juli - Augustus 2024

Colofon

Documentatieoverzicht Strafrecht – Strafprocesrecht

Gerechtigd jaar 2023 - 2024 – Editie 182

Editie afgesloten op: 30 augustus 2024

Publicatiedatum: 30 augustus 2024

© Caroline VAN DEUREN

Referendaris Hof van Beroep te Antwerpen

Britselei 55

2000 Antwerpen

Tel : +32 2 685 90 72

E-mail: caroline.vandeuren@just.fgov.be

Inhoudstafel

INHOUDSTAFEL	2
---------------------------	----------

1. WETGEVING	8
---------------------------	----------

1.1. BELGISCHE REGELGEVING	8
---	----------

1.2. EUROPESE REGELGEVING	8
--	----------

1.3. OVERZICHTEN VAN WETGEVING	8
---	----------

1.4. BELANGRIJKE WETSONTWERPEN EN –VOORSTELLEN	8
---	----------

Wetsvoorstel tot wijziging van het Wetboek van Strafvordering betreffende de actieve informatieplicht van personeelsleden van instellingen van sociale zekerheid bij terrorisme, <i>Parl.St.</i> 2024, 0031/001.....	8
--	---

Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken voor wat het bepalen van de taal van de rechtspleging in strafzaken betreft, <i>Parl.St.</i> 2024, 0032/001.....	8
---	---

Wetsvoorstel tot wijziging van het Strafwetboek wat het kraken van nog niet bewoonde panden betreft, <i>Parl.St.</i> 2024, 0033/001.	9
---	---

Wetsvoorstel tot wijziging van het Strafwetboek betreffende de terbeschikkingstelling van de strafuitvoeringsrechtbank, <i>Parl.St.</i> 2024, 0043/001.....	9
---	---

Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 17 mei 2006 betreffende de externe rechtspositie	9
--	---

van de veroordeelden tot een vrijheidsstraf en de aan het slachtoffer toegekende rechten in het raam van de strafuitvoeringsmodaliteiten teneinde de tijdsvoorwaarden voor voorwaardelijke invrijheidstelling te verstrengen, <i>Parl.St.</i> 2024, 0045/001.	9
--	---

Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 17 april 1878 houdende de voorafgaande titel van het Wetboek van Strafvordering wat de verbetering van de rechtspositie van het slachtoffer in de strafrechtsketen betreft, <i>Parl.St.</i> 2024, 0051/001.....	10
---	----

Voorstel tot herziening van artikel 150 van de Grondwet met het oog op een gelijke vervolging van alle strafbare uitingen die aanzetten tot haat, geweld en discriminatie, <i>Parl.St.</i> 2024, 0063/001.	10
---	----

Wetsvoorstel tot wijziging van het Wetboek van strafvordering en van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken, teneinde toe te staan dat vanaf de eerste ondervraging de strafprocedure in de andere taal mag worden gevoerd, <i>Parl.St.</i> 2024, 0088/001.	10
---	----

Wetsvoorstel tot wijziging van artikel 190 van het Wetboek van Strafvordering betreffende de behandeling van de zaak met gesloten deuren bij seksuele misdrijven, <i>Parl.St.</i> 2024, 0093/001.	11
--	----

2. RECHTSPRAAK	11
-----------------------------	-----------

2.1. OVERZICHTEN VAN RECHTSPRAAK	11
---	-----------

2.2. EUROPEES HOF VOOR DE RECHTEN VAN DE MENS	11
--	-----------

EHRM (Grote Kamer) 11 juni 2024 (Nealon en Hallam tegen Verenigd Koninkrijk), www.hudoc.echr.coe.int	11
--	----

Trefwoorden: Artikel 6 EVRM – Onschuldpresumptie – Verzoek tot schadevergoeding afgewezen – Geen schending.....	11
EHRM 6 juni 2024 (Bersheda en Rybolovlev tegen Monaco), www.hudoc.echr.coe.int	12
Trefwoorden: Recht op respect privéleven van advocaat geschonden door onderzoeksrechter – Bescherming correspondentie advocaat en client.....	12
2.3. HOF VAN JUSTITIE	13
Hof van Justitie (Grote Kamer) 29 juli 2024 (C-202/24), www.curia.europa.eu	13
Trefwoorden: Overeenkomst inzake handel en samenwerking tussen EU en VK – Overlevering van personen – Artikel 49, lid 1, van Handvest EU – Legaliteitsbeginsel van strafbare feiten en straffen – Wijziging van voorwaardelijk vrijlatingsstelsel	13
2.4. HOF VAN CASSATIE.....	15
A. BEROEPEN TEGEN VONNISSEN EN ARRESTEN VAN CORRECTIONELE KAMERS	15
Hof van Cassatie 10 november 2021 (P.21.1051.F), www.juportal.be	15
Trefwoorden: Vierde Protocol EVRM - Artikel 1 - Verbod van vrijheidsbeneming wegens schulden - Autonome probatiestraf - Gepastheid - Verantwoording - In aanmerking nemen van de wijze waarop de beklaagde werk heeft gemaakt van de vergoeding van de door het misdrijf veroorzaakte schade waarvan het bedrag op definitieve wijze werd beslecht	15
Hof van Cassatie 12 januari 2022 (P.21.0974.F), www.juportal.be	15
Trefwoorden: 1. Strafzaken - Bewijsvoering - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak - Beoordeling - Miskenning van het recht op een eerlijke behandeling van de zaak tijdens het vooronderzoek – Invloed	15
2. Heling - Witwassen - Verbeurdverklaring van het voorwerp van het witwassen - Meerdere.....	16
Daders	16
3. Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Principaal beroep - Vorm - Termijn - Ontvankelijkheid - Verstrijken van de wettelijke termijn - Overmacht - Begrip - Gebrek aan kennis van het recht	16
4. Gerechtig onderzoek - Regeling van de rechtspleging - Beschikking tot verwijzing	16
5. Verdrag rechten van de mens - Art. 3 - Strafzaken - Straf - Motivering - Wettigheid - Toetsing door het Hof	16
6. Verdrag rechten van de mens - Art. 3 - Strafzaken - Straf - Wettigheid – Vernederend karakter van de straf - Bestaanbaarheid met artikel 3 EVRM – Beoordeling	16
7. Geen conclusie - Strafzaken (geestrijke dranken en douane en accijnzen inbegrepen) - Straf - Motivering - In aanmerking te nemen gegevens – Vervolgingen of niet-definitieve veroordelingen	16
8. Samenloop - Eendaadse - Eenheid van opzet - Beoordeling door de rechter – In aanmerking nemen van een waarschuwing van het gerecht	16
Hof van Cassatie 9 maart 2022 (P.21.1595.F), www.juportal.be	17
Trefwoorden: Onregelmatig bewijs - Alcoholintoxicatie - Bloedproef met het oog op het bepalen van het alcoholgehalte - Niet-naleving van vormvoorwaarden - Uitsluiting van bewijs - Voorwaarde	17
Hof van Cassatie 22 juni 2022 (P.22.0094.F), www.juportal.be	18
Trefwoorden: 1. Artikel 6.3.d. EVRM - Recht om getuigen à charge en à décharge te doen horen - Toepassingsgebied - Jeugdbescherming - Procedure tot ontzetting uit het ouderlijk gezag	18
2. Middel inzake bevoegdheid - Door de rechters in hoger beroep ambtshalve opgeworpen middel - Wettigheid	18
3. Artikel 22bis, § 2 GW - Recht van het kind om zijn mening te uiten in alle aangelegenheden die het aangaan – Toepassingsgebied.....	18
4. Strafzaken - Vrijwillige of gedwongen tussenkomst - Procedure tot ontzetting uit het ouderlijk gezag - Vrijwillige tussenkomst van de betrokken kinderen - Ontvankelijkheid.....	18
Hof van Cassatie 3 januari 2023 (P.22.1027.N), NC 2024, afl. 1-2, 67-68.....	19
Trefwoorden: Strafwetboek – Aanranding van de eerbaarheid – Verrichten van seksuele handelingen – Daderschap	19
Hof van Cassatie 5 april 2023 (P.22.1642.F), www.juportal.be	19
Trefwoorden: Misbruik van vennootschapsgoederen – Materieel bestanddeel van het misdrijf – Betekenisvol nadeel – Concrete beoordeling van gevolgen – Relatieve beoordeling van betekenisvol nadeel – Vermogensbelangen van schuldeisers of vennoten.....	19
Hof van Cassatie 10 januari 2024 (P.23.1282.F), www.juportal.be	20

Trefwoorden: Straf – Probation-uitstel – Verplichting om een einde te maken aan de drugsverslaving – Bewijsmiddel niet bepaald – Nauwkeurigheid voorwaarde	20
Hof van Cassatie 7 februari 2024 (P.24.0121.F), www.juportal.be	20
Trefwoorden: Voorlopige hechtenis – Verzoekschrift tot invrijheidstelling – Termijnen – Verdaging van de zaak op verzoek van de verdediging	20
Hof van Cassatie 12 maart 2024 (P.23.1658.N), www.juportal.be	20
Trefwoorden: 1. Straffen en maatregelen – Confiscatiebevel – Artikelen 2 en 30 Wet Wederzijdse Erkenning – Burgerlijke rechtsvordering – Redelijke termijn – uitvoerende lidstaat	21
2. Straffen en maatregelen – Confiscatiebevel – Artikel 7, §1 Wet Wederzijdse Erkenning – Tenuitvoerlegging – Weigering – Miskenning fundamenteel recht.....	21
Hof van Cassatie 15 mei 2024 (P.24.0290.F), www.juportal.be	22
Trefwoorden: Bezitten en verwerven van beelden van kindermisbruik – Eén enkele afbeelding – Artikel 417/43 Strafwetboek – Artikel 417/46 Strafwetboek	22
Hof van Cassatie 25 juni 2024 (P.24.0571.N), www.juportal.be	22
Trefwoorden: Miskenning bewijskracht van akten - Definitie - Andere beoordeling door rechter	22
Hof van Cassatie 25 juni 2024 (P.24.0211.N), www.juportal.be	22
Trefwoorden: Openbaarheid rechtszitting – Vaststelling	22
Hof van Cassatie 25 juni 2024 (P.24.0574.N), www.juportal.be	23
Trefwoorden: Straf - Straftoematingsbeslissing - Recht van verdediging - Oordeel van de rechter over de beklaagde.....	23
Hof van Cassatie 25 juni 2024 (P.24.0780.N), www.juportal.be	23
Trefwoorden: Straf – Weigering werkstraf.....	23
Hof van Cassatie 25 juni 2024 (P.24.0904.N), www.juportal.be	23
Trefwoorden: Voorlopige hechtenis - Verzoek tot voorlopige invrijheidstelling - Persoonlijke verschijning beklaagde?.....	23
B. BEROEPEN TEGEN ARRESTEN VAN DE K.I.....	24
Hof van Cassatie 10 november 2021 (P.21.1374.F), www.juportal.be	24
Trefwoorden: 1. Onderzoeksgerechten - Proces-verbaal van de rechtszitting	24
2. Voorlopige hechtenis – Handhaving - Onderzoeksgerechten - Mondeling verzoek van de inverdenkinggestelde op de rechtszitting - Geen verplichting voor de rechter om hierop te antwoorden	24
3. Recht van verdediging - Vordering van het openbaar ministerie - Geen neerlegging in het dossier van de rechtspleging of mededeling aan de inverdenkinggestelde of aan zijn raadsman vóór de rechtszitting - Invloed	24
Hof van Cassatie 9 maart 2022 (P.22.0289.F), www.juportal.be	26
Trefwoorden: Uitlevering gevraagd aan België - Beslissing tot uitvoerbaarverklaring - Opsluiting ter uitvoering van het buitenlands aanhoudingsbevel - Verzoek tot invrijheidstelling - Ontvankelijkheid .	26
Hof van Cassatie 9 maart 2022 (P.22.0286.F), www.juportal.be	26
Trefwoorden: Door België uitgevaardigd Europees aanhoudingsbevel - Door België geboden waarborgen betreffende de detentievoorwaarden - Arrest van het hof van beroep van de uitvoerende Staat dat de tenuitvoerlegging van het Europees aanhoudingsbevel beveelt - Voorlopige hechtenis na de overlevering van de persoon - Handhaving - Arrest van de kamer van inbeschuldigingstelling - Wettigheid - Miskenning van de bewijskracht van het arrest dat de overlevering van de inverdenkinggestelde beveelt.....	26
Hof van Cassatie 13 april 2022 (P.22.0477.F), www.juportal.be	27
Trefwoorden: Huiszoeking - Artikel 6bis, Drugswet - Bestaan van een op heterdaad ontdekt misdrijf - Voorwaarden	27
Hof van Cassatie 22 juni 2022 (P.22.0766.F - P.22.0780.F), www.juportal.be	27
Trefwoorden: 1. Openbaar ministerie bij het Hof van Cassatie - (Geen) hoedanigheid van partij in de rechtspleging.....	27
2. Openbaar ministerie bij het Hof van Cassatie - Rechtspleging voor het Hof van Cassatie - Ontwerparrest van de als verslaggever aangeduide raadsheer - Mededeling aan de advocaat-generaal bij het Hof - Beginsel van wapengelijkheid	27

3. Beginsel van het recht op tegenspraak - Rechtspleging voor het Hof van Cassatie - Ontwerparrest van de als verslaggever aangeduide raadsheer - Aard - Intern document van het rechtsprekend college, gedekt door de geheimhouding.....	28
4. Vreemdelingen - Vasthoudingsmaatregel - Toepasselijke bepalingen - Verklaring van de regering gericht aan het Comité van ministers van de Raad van Europa - Voornemen om een hervorming van de wetgeving voor te stellen - Toekomstige rechtsnormen - Toepassing door de rechter	28
5. Vreemdelingen - Vasthoudingsmaatregel - Beroep bij de rechterlijke macht - Opeenvolgende hechtenistitels - Wettigheidscontrole - Feitelijke vergissing in beide beslissingen - Tweede beslissing die wettig met reden omkleed blijft door andere redenen – Gevolg	28
6. Vreemdelingen - Vasthoudingsmaatregel - Beroep bij de rechterlijke macht - Hechtenistitel - Wettigheidscontrole - Beslissing gegrond op meerdere redenen, waarvan één onwettige – Gevolg ...	28
Hof van Cassatie 28 december 2022 (P.22.1702.F), www.juportal.be	29
Trefwoorden: Voorlopige hechtenis – Herroeping elektronisch toezicht door onderzoeksrechter – Verhoor inverdenkinggestelde.....	29
Hof van Cassatie 3 januari 2024 (P.23.1746.F), www.juportal.be	30
Trefwoorden: Voorlopige hechtenis – Handhaving – Hoger beroep – Schriftelijke vordering Procureur-generaal – Tegenspraak	30
Hof van Cassatie 17 januari 2024 (P.24.0015.F), www.juportal.be	30
Trefwoorden: Voorlopige hechtenis – Handhaving – Onderzoeksgerecht – Wijziging kwalificatie	30
Hof van Cassatie 7 februari 2024 (P.24.0139.F), www.juportal.be	30
Trefwoorden: Voorlopige hechtenis – Aanhoudingsbevel – Voorafgaand verhoor – Overmacht – Verdachte is niet hoorbaar	31
Hof van Cassatie 9 juli 2024 (P.24.1028.N), www.juportal.be	31
Trefwoorden: 1. Europees aanhoudingsbevel – Beoordeling rechtsgeldigheid – Afschrift van nationaal aanhoudingsbevel niet vereist.....	31
2. Europees aanhoudingsbevel – Beoordeling door onderzoeksgerecht – Controle van weigeringsvoorwaarden en voorwaarden – Geen beoordeling van de wettigheid en regelmatigheid .	31
C. ANDERE ARRESTEN VAN HET HOF VAN CASSATIE	32
Hof van Cassatie 16 maart 2022 (P.21.1300.F), www.juportal.be (verzoek tot heropening van de rechtspleging)	32
Trefwoorden: 1. Arrest van het Europees Hof - Arrest dat akte neemt van de eenzijdige verklaring van de schending van het Verdrag door de regering - Gevolg - Heropening van de rechtspleging – Voorwaarden voor de heropening van de rechtspleging	32
2. Artikel 6.3.c EVRM - Recht op een eerlijk proces - Recht op toegang tot een advocaat - Draagwijdte - Van zijn vrijheid beroofde verdachte.....	32
3. Strafzaken - Artikel 6.3.c EVRM - Recht op een eerlijk proces - Recht op toegang tot een advocaat - Doel – Gevolg	32
4. Strafzaken - Artikel 6.3.c EVRM - Recht op een eerlijk proces - Recht op toegang tot een advocaat - Schending - Gevolg - Eerlijk karakter van de rechtspleging in haar geheel – Beoordelingscriteria	32
5. Strafzaken - Artikel 6.3.c EVRM - Recht op een eerlijk proces - Recht op toegang tot een advocaat - Schending - Gevolg - Voorwaarde voor de heropening van de rechtspleging - Met het Verdrag strijdige beslissing over de zaak zelf - Schending als gevolg van procedurefouten of -tekortkomingen die dermate ernstig zijn dat er ernstige twijfel over de uitkomst van de bestreden rechtspleging bestaat - Bestreden arrest dat de zelfincriminerende verklaringen weert die zonder advocaat zijn afgelegd - Arrest dat aan de vereisten van de rechtspraak van het Europees Hof voldoet – Gevolg	32
6. Arrest van het Europees Hof - Schending van het Verdrag - Procedure tot heropening van de rechtspleging - Met het Verdrag strijdige beslissing over de zaak zelf - Schending als gevolg van procedurefouten of -tekortkomingen die dermate ernstig zijn dat er ernstige twijfel over de uitkomst van de bestreden rechtspleging bestaat - Beoordeling - Eigen beoordelingsbevoegdheid van het Hof van Cassatie	32
Hof van Cassatie 8 augustus 2023 (P.23.0886.N), <i>NC 2024</i> , afl. 3, 184-186.....	34
Trefwoorden: Wraking – Gewettigde verdenking – Praktische richtlijnen voor goed zittingsbeheer – Opgesteld in samenspraak met OM.....	34
2.5. GRONDWETTELIJK HOF.....	35
Grondwettelijk Hof 4 juli 2024 (75/2024), www.const-court.be	35

Trefwoorden: Strafrecht - Wapens - Gedeeltelijke omzetting van de richtlijn (EU) 2017/853 van het Europees Parlement en de Raad van 17 mei 2017 « tot wijziging van Richtlijn 91/477/EEG van de Raad inzake de controle op de verwerving en het voorhanden hebben van wapens » - Vuurwapens die enkel blanke patronen kunnen afvuren - Wapens geregistreerd vóór 13 juni 2017 - Ontstentenis van een overgangsregeling.....	35
Grondwettelijk Hof 4 juli 2024 (78/2024), www.const-court.be	36
Trefwoorden: Strafrecht - Bestrijding van het witwassen van geld - Beperking van het gebruik van contanten - Verrichtingen met betrekking tot oude metalen, koperkabels of goederen die edele stoffen bevatten - Ontstentenis van een overgangsregeling - Schorsing van een nationale bepaling gebaseerd op het recht van de Europese Unie.....	36
2.6. RAAD VAN STATE	36
2.7. HOVEN VAN BEROEP	36
A. CORRECTIONELE KAMERS	36
Gent 25 oktober 2023, <i>TGR</i> 2024, afl. 2, 129.....	36
Trefwoorden: Uitlegging en verbetering vonnis – Herstel van verzuim om uitspraak te doen over een punt van de vordering.....	36
Gent 26 januari 2024, <i>T.Strafr.</i> 2024, afl. 4, 272-274.	36
Trefwoorden: Artikel 192 Sv. – Bevoegdheid correctionele rechter na herkwalificatie naar overtreding	37
Gent 17 april 2024, <i>TGR</i> 2024, afl. 2, 150.	37
Trefwoorden: 1. Bevel tot terugkeer (art. 1322undecies Ger.W.) – Uitvoering.....	37
2. Recht op een eerlijk proces – Rechten van verdediging – Beklaagde niet persoonlijk verhoord	37
3. Verwerking persoonsgegevens - Toepassingsgebied (bewakingscamera) - Doelbinding (voorwaarden verwerking persoonsgegevens) – Videoparlofoon	37
4. Lasterlijke aangifte – Moreel element van het misdrijf	37
B. KAMER VAN INBESCHULDIGINGSTELLING.....	38
Gent 12 april 2022, <i>TGR</i> 2024, afl. 2, 120.	38
Trefwoorden: Recht op een eerlijk proces – Buitenvervolginstelling – Motivering.....	38
C. BURGERLIJKE KAMERS EN KORTGEDING.....	38
2.8. RECHTBANKEN VAN EERSTE AANLEG	38
A. CORRECTIONELE KAMERS	38
Corr. Antwerpen (afd. Mechelen) 1 december 2023, <i>T.Strafr.</i> 2024, afl. 4, 274-277.	39
Trefwoorden: Bevel tot medewerking – Inlichtingen over toegang tot informaticasysteem – Codes gegevensdragers – Artikel 88quater, § 1 en 3 Wetboek van Strafvordering – Teruggave – Dwangsom – Herstel van de feitelijke toestand – Artikel 44 Strafwetboek – Artikel 161 Wetboek van Strafvordering	39
Corr. West-Vlaanderen (afd. Kortrijk) 23 januari 2024, <i>TGR</i> 2024, afl. 2, 139.	39
Trefwoorden: Recht op een eerlijk proces – Rechten van verdediging – Verzoek tot taalwijziging – Recht op vertaling	39
B. RAADKAMER.....	40
C. BURGERLIJKE KAMERS EN VOORZITTER IN KORTGEDING	40
2.9. HOVEN VAN ASSISEN	40
2.10. BUITENLANDSE RECHTSpraak	40
3. RECHTSLEER	40
3.1. OVERZICHTEN VAN RECHTSLEER	40
3.2. BOEKEN	41
A. NIEUWE BOEKEN I.V.M. STRAFRECHT EN STRAFPROCESRECHT	41
B. NIEUWE BOEKEN I.V.M. STRAFRECHT EN STRAFPROCESRECHT IN DE BIBLIOTHEEK	41
3.3. BIJDRAGEN IN BOEKEN OF TIJDSCHRIFTEN (INCLUSIEF NOTEN)	41

A. BIJDAGEN I.V.M. INTERNATIONAAL EN EUROPEES STRAFRECHT EN STRAFPROCESRECHT	41
B. BIJDAGEN I.V.M. ALGEMEEN STRAFRECHT	41
C. BIJDAGEN I.V.M. BIJZONDER STRAFRECHT.....	41
D. BIJDAGEN I.V.M. STRAFPROCESRECHT	42
E. GEMENGDE OF ANDERE BIJDAGEN	42
F. STRAFRECHT IN HET BUITENLAND.....	42
3.4. BELANGRIJKE EVOLUTIES IN ANDERE RECHTSTAKKEN OF BELANGRIJKE ARTIKELEN OVER HET RECHT	42
3.5. VARIA	42

1. Wetgeving

1.1. Belgische regelgeving

- Nihil

1.2. Europese regelgeving

- Nihil

1.3. Overzichten van wetgeving

- GOOSSENS, F., “Wetgeving”, *NC 2024*, afl. 3, 195-202.

1.4. Belangrijke wetsontwerpen en –voorstellen

Wetsvoorstel tot wijziging van het Wetboek van Strafvordering betreffende de actieve informatieplicht van personeelsleden van instellingen van sociale zekerheid bij terrorisme, *Parl.St. 2024, 0031/001*.

Toelichting: Dit voorstel herformuleert de door het Grondwettelijk Hof vernietigde bepaling met betrekking tot de actieve informatieplicht bij terrorisme van personeelsleden van instellingen van sociale zekerheid en hun personeel.

Deze zijn behoudens mogelijk in te roepen beroepsgeheim verplicht om aangifte te doen als zij kennis hebben van terrorismemisdrijven.

Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken voor wat het bepalen van de taal van de rechtspleging in strafzaken betreft, *Parl.St. 2024, 0032/001*.

Toelichting: Dit wetsvoorstel beoogt van het territorialiteitsbeginsel een absolute regel te maken, waarop geen uitzonderingen meer mogelijk zijn, voor het bepalen van de taal van de rechtspleging in strafzaken.

Indien men bijvoorbeeld voor een politierechtbank of een correctionele rechtbank in het Nederlandse taalgebied moet verschijnen, dan is de taal van de rechtspleging steeds het Nederlands, zonder nog de mogelijkheid om als Franstalige een taalwijziging te vragen en vice versa.

Enkel voor de tweetalige gemeenten in Brussel wordt logischerwijze in een afwijking voorzien en zal de taal waarin de verdachte zijn eerste verklaring aflegt de taal van de rechtspleging bepalen. Elke mogelijkheid van de verdachte/beklaagde tot wijziging van de taal van de rechtspleging wordt evenwel opgeheven.

Daarbij worden ook de bijzondere regelingen voor de faciliteitengemeenten opgeheven.

Het in de wet van 15 juni 1935 voorziene recht op vertolking (artikel 31) en vertaling (artikel 22) wordt behouden en wordt door dit wetsvoorstel van primordiaal belang. De rechten van de verdediging blijven aldus gewaarborgd.

Wetsvoorstel tot wijziging van het Strafwetboek wat het kraken van nog niet bewoonde panden betreft, *Parl.St. 2024, 0033/001*.

Toelichting: Kraken wordt in het Strafwetboek strenger beteugeld in bewoonde dan in onbewoonde panden.

Dit wetsvoorstel strekt ertoe het kraken van een pas gerenoveerd of volledig nieuw pand of van een huurwoning die tijdelijk leeg staat in afwachting van de volgende huurder gelijk te stellen met het kraken van een bewoond pand. Daardoor krijgt de politie mogelijkheid om krakers onmiddellijk te verwijderen en kunnen strengere straffen worden opgelegd aan de overtreeders.

Wetsvoorstel tot wijziging van het Strafwetboek betreffende de terbeschikkingstelling van de strafuitvoeringsrechtbank, *Parl.St. 2024, 0043/001*.

Toelichting: De terbeschikkingstelling van de strafuitvoeringsrechtbank biedt als bijkomende straf de mogelijkheid om ook na strafeinde nog controle te blijven uitoefenen op veroordeelden die ernstige strafbare feiten hebben gepleegd. Dit voorstel wil ten eerste het toepassingsgebied uitbreiden, nl. een verplichte terbeschikkingstelling voor alle terroristische misdrijven en seksuele misdrijven.

Ten tweede wordt de huidige maximumtermijn van 15 jaar verhoogd naar 30 jaar.

Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 17 mei 2006 betreffende de externe rechtspositie van de veroordeelden tot een vrijheidsstraf en de aan het slachtoffer toegekende rechten in het raam van de strafuitvoeringsmodaliteiten teneinde de tijdsvoorwaarden voor voorwaardelijke invrijheidstelling te verstrengen, *Parl.St. 2024, 0045/001*.

Toelichting: Dit wetsvoorstel heeft tot doel de tijdsvoorwaarden om in aanmerking te komen voor de voorwaardelijke invrijheidstelling gevoelig op te trekken en te uniformiseren. Als algemene regel zal gelden dat de veroordeelde slechts voorwaardelijk kan vrijkomen indien hij minstens drie vijfden van zijn straf heeft ondergaan, in plaats van de één derde die momenteel geldt. Bij gevallen van recidive moet niet langer twee derden, maar minimum drie vierden van de straf zijn uitgezeten. In de zwaarste categorie van recidive, zijnde een veroordeling tot een vrijheidsberovende straf van dertig jaar of meer of levenslang nadat men reeds veroordeeld was tot een criminele straf, wordt het breukdeel op vier vijfden gelegd.

Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 17 april 1878 houdende de voorafgaande titel van het Wetboek van Strafvordering wat de verbetering van de rechtspositie van het slachtoffer in de strafrechtsketen betreft, *Parl.St.* 2024, 0051/001.

Toelichting: Op dit ogenblik moet het slachtoffer om als benadeelde persoon erkend te worden, zelf de nodige stappen zetten. Dit moet beter.

Daarom wordt voorgesteld om het slachtoffer automatisch als benadeelde persoon te registreren, tenzij het slachtoffer uitdrukkelijk en op geïnformeerde wijze afziet van het verkrijgen van deze informatie.

Voorstel tot herziening van artikel 150 van de Grondwet met het oog op een gelijke vervolging van alle strafbare uitingen die aanzetten tot haat, geweld en discriminatie, *Parl.St.* 2024, 0063/001.

Toelichting: De Grondwet bepaalt dat het hof van assisen bevoegd is voor drukpersmisdrijven, met uitzondering van misdrijven die ingegeven zijn door racisme of xenofobie, waarvoor de correctionele rechtbank bevoegd is. Volgens vaste cassatierechtspraak geldt de bevoegdheid van het hof van assisen enkel voor geschreven uitdrukkingen, dus niet bijvoorbeeld voor de audiovisuele pers.

Dit voorstel tot herziening van de Grondwet maakt het hof van assisen thans bevoegd voor alle mediamisdrijven. Anderzijds wordt de correctionele rechtbank ook bevoegd voor mediamisdrijven waarbij wordt aangezet tot haat, geweld of discriminatie.

Een samen met dit voorstel ingediend voorstel tot herziening van de Grondwet bepaalt nu ook uitdrukkelijk dat de grondwettelijke waarborgen van de persvrijheid voor alle media gelden.

Op die manier worden de grondwettelijke bepalingen met betrekking tot persvrijheid eindelijk geactualiseerd, en wordt tegelijk de strafrechtelijke bestrijding van aanzetten tot haat, geweld en discriminatie effectiever gemaakt.

Wetsvoorstel tot wijziging van het Wetboek van strafvordering en van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken, teneinde toe te staan dat vanaf de eerste ondervraging de strafprocedure in de andere taal mag worden gevoerd, *Parl.St.* 2024, 0088/001.

Toelichting: In strafzaken worden de processen-verbaal in verband met de opsporing en de vaststelling van de strafbare feiten in het Nederlands gesteld in het Nederlands taalgebied, in het Frans in het Frans taalgebied.

De stukken in verband met het onderzoek en de vervolging daarentegen worden in de taal van de procedure gesteld, dus in de in strafzaken geldende taal van het rechtsgebied waar de rechtbank van de ambtenaren van het openbaar ministerie en van de onderzoeksrechter is gevestigd; bij een opsporingsonderzoek of een gerechtelijk onderzoek kan een proces-verbaal dus in een andere taal zijn gesteld dan die van de verdere procedure. In dat geval kan worden gevraagd de procedure in de andere taal te voeren, doch alleen voor de rechtscollèges van het arrondissement Brussel en louter vanaf het tijdstip waarop de zaak in

de fase van het opsporingsonderzoek of het gerechtelijk onderzoek verkeert, dan wel indien de zaak al werd onderzocht of rechtstreeks ter terechtzitting wordt gebracht.

Als gevolg daarvan kan de andere landstaal worden gebruikt, maar pas wanneer de strafprocedure zich in een bepaalde fase bevindt. Alle stukken en processenverbaal die werden opgesteld in de fasen die aan het opsporingsonderzoek of het gerechtelijk onderzoek voorafgaan, moeten achteraf dus worden vertaald.

Dergelijke vertalingen veroorzaken kosten, die hoog kunnen uitvallen ingevolge de ernst en de complexiteit van de zaak, maar daarbij kunnen ook – en vooral – vertaalfouten ontstaan; dergelijk fouten kunnen echt problematisch zijn, of zelfs onverenigbaar met de goede werking van het gerecht en met de rechten van verdediging.

Bijgevolg stelt de indiener voor om erin te voorzien dat in de strafprocedure de andere landstaal mag worden gebruikt vanaf de eerste ondervraging van de verdachte.

Wetsvoorstel tot wijziging van artikel 190 van het Wetboek van Strafvordering betreffende de behandeling van de zaak met gesloten deuren bij seksuele misdrijven, *Parl.St.* 2024, 0093/001.

Toelichting: Dit voorstel maakt in zedenzaken van de behandeling met gesloten deuren de algemene regel en van de openbare behandeling de uitzondering.

2. Rechtspraak

2.1. Overzichten van rechtspraak

- BEERNAERT, M.-A., NEDERLANDT, O., TEPER, L., TRUILLET, V., “Chronique de jurisprudence en matière d’exécution des peines et des mesures”, *RDP* 2024, afl. 7-8, 749-835.

2.2. Europees Hof voor de rechten van de mens

EHRM (Grote Kamer) 11 juni 2024 (Nealon en Hallam tegen Verenigd Koninkrijk), www.hudoc.echr.coe.int

Hyperlink: <https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-234468>

Trefwoorden: Artikel 6 EVRM – Onschuldpresumptie – Verzoek tot schadevergoeding afgewezen – Geen schending

Samenvatting: Artikel 6 EVRM beschermt na afloop van een rechtelijke procedure onschuld in de ogen van de wet en is niet een vermoeden van feitelijke onschuld.

Klagers, beiden woonachtig in het VK, waren in het VK veroordeeld voor misdrijven. Beide veroordelingen zijn vernietigd, nadat nieuw bewijs zorgde voor twijfel aan hun veroordelingen.

Vervolgens hebben klagers een verzoek tot schadevergoeding ingediend, wat is afgewezen. Op grond van wetgeving in het VK is voor schadevergoeding vereist dat buiten redelijke twijfel kan worden vastgesteld dat de persoon het strafbare feit niet heeft gepleegd, en dat was bij klagers niet het geval. Klagers stellen dat deze wetgeving in strijd is met de onschuldpresumptie van artikel 6, lid 2 EVRM omdat klagers moeten bewijzen dat zij het strafbare feit niet hebben gepleegd om in aanmerking te kunnen komen voor een schadevergoeding.

Het hof wijst de klacht af en overweegt daartoe het volgende: Met zijn jurisprudentie heeft het Hof bepaald dat artikel 6, lid 2 EVRM ook personen beschermt die zijn vrijgesproken of van wie de strafprocedure is beëindigd tegen behandeling door ambtenaren of autoriteiten als ware zij schuldig bevonden. Deze personen zijn onschuldig in de ogen van de wet en moeten ook zo behandeld worden.

De Grote van Kamer van het Hof komt in dit arrest terug op het onderscheid dat binnen die jurisprudentielijn tot dusver werd gemaakt tussen de personen die waren vrijgesproken en personen wiens strafprocedure was beëindigd, De Grote Kamer oordeelt dat bepalend is of de beslissingen van de rechterlijke en andere autoriteiten, als geheel en in context bezien, neerkwamen op het toerekenen van strafrechtelijke verantwoordelijkheid aan de betrokkene.

In dit geval was sprake van besloten administratieve procedures waarin niet beoordeeld diende te worden of de klagers op basis van het in beroep beschikbare bewijsmateriaal dienden te worden vrijgesproken dan wel of er aanwijzingen waren voor hun schuld, maar of op basis van de nieuwe feiten buiten redelijke twijfel kon worden vastgesteld dat zij de strafbare feiten niet hadden gepleegd. Naar het oordeel van het hof beschermt artikel 6, lid 2 EVRM in deze categorie gevallen (na afronding van de strafprocedure) de onschuld in de ogen van de wet en niet een vermoeden van feitelijke onschuld zoals klagers suggererend. De afwijzing van de schadevergoeding is dan ook niet in strijd met dit tweede aspect van artikel 6 EVRM aldus het hof. Er is geen schending van artikel 6 EVRM.

EHRM 6 juni 2024 (Bersheda en Rybolovlev tegen Monaco), www.hudoc.echr.coe.int

Hyperlink: <https://hudoc.echr.coe.int/?i=001-234090>

Trefwoorden: Recht op respect privéleven van advocaat geschonden door onderzoeksrechter – Bescherming correspondentie advocaat en client

Samenvatting: Klaagster – een advocaat met de Zwitserse en Oekraïense nationaliteit – werd ervan beschuldigd heimelijk een gesprek te hebben opgenomen tijdens een etentje. Zij overhandigde haar telefoon aan de politie zodat de opname kon worden onderzocht. Zij gebruikte deze telefoon zowel privé als voor professionele doeleinden. De onderzoeksrechter – wiens taak het was de opname te onderzoeken – besloot een omvangrijk telecommunicatie-onderzoek te laten uitvoeren door een deskundige. De deskundige kreeg de opdracht alle telefoongesprekken, sms-berichten en e-mailberichten te identificeren, ook als deze slechts ‘indirect’ verband hielden met de zaak. Er werden tienduizenden berichten over een periode van drie jaar teruggevonden. Klaagster had – voor zij haar telefoon overhandigde – een substantiële hoeveelheid berichten verwijderd die geen verband hielden met de zaak. Ook deze berichten werden teruggewonnen. Met deze

“fishing expedition” trad de onderzoeksrechter volgens het Hof duidelijk buiten zijn opdracht. Het Hof wijst erop dat landen verplicht zijn de vertrouwelijke communicatie tussen advocaat en cliënt te beschermen. Door de onderzoeksopdracht aan de deskundige zo ruim te formuleren ontstond ruimte voor misbruik en willekeur. De enkele omstandigheid dat er een latere rechterlijke toetsing heeft plaatsgevonden, maakt deze tekortkoming niet anders. Het Hof stelt vast dat artikel 8 van het Verdrag is geschonden.

(Bron: Nieuwsbrief Rechtspraak Europa – juli

<https://www.rechtspraak.nl/SiteCollectionDocuments/nre-2024-nr-7.pdf>)

2.3. Hof van Justitie

Hof van Justitie (Grote Kamer) 29 juli 2024 (C-202/24), www.curia.europa.eu

Hyperlink:

<https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?jsessionid=57713EBE93476528948059620F8A0409?text=&docid=288848&pageIndex=0&doclang=EN&mode=req&dir=&occ=first&part=1&cid=1195136>

Trefwoorden: Overeenkomst inzake handel en samenwerking tussen EU en VK – Overlevering van personen – Artikel 49, lid 1, van Handvest EU – Legaliteitsbeginsel van strafbare feiten en straffen – Wijziging van voorwaardelijk vrijlatingsstelsel

Samenvatting: The Supreme Court decided to stay the proceedings and to refer the following question to the Court of Justice for a preliminary ruling:

‘Where, pursuant to the [TCA], surrender is sought for the purposes of prosecution on terrorist offences and the individual seeks to resist such surrender on the basis that he contends that it would be a breach of [Article] 7 [ECHR] and [Article] 49(1) of the [Charter] on the basis that a legislative measure was introduced altering the portion of a sentence which would be required to be served in custody and the arrangements for release on [licence] and was adopted after the date of the alleged offence in respect of which his surrender is sought and, where the following considerations apply:

- (i) the requesting state (in this case the [United Kingdom]) is a party to the ECHR and gives effect to [the ECHR] in its domestic law ...;
- (ii) the application of the measures in question to prisoners already serving a sentence imposed by a court has been held by the courts of the United Kingdom ... to be compatible with the [ECHR];
- (iii) it remains open to any person including the individual if surrendered, to make a complaint to the European Court of Human Rights;
- (iv) there is no basis for considering that any decision of the European Court of Human Rights would not be implemented by the requesting state;

(v) accordingly, the Supreme Court is satisfied that it has not been established that surrender involves a real risk of a violation of [Article] 7 [ECHR] or the [national] Constitution;

(vi) it is not suggested that surrender is precluded by [Article] 19 of the Charter;

(vii) Article 49 of the Charter does not apply to the trial or sentencing process;

(viii) it has not been submitted that there is any reason to believe there is any appreciable difference in the application of [Article] 7 [ECHR] and [Article] 49 of the Charter;

is a court against whose decision there is no right of appeal for the purposes of Article 267(3) TFEU, and having regard to [Article] 52(3) of the Charter and the obligation of trust and confidence between Member States and those obliged to operate surrender to the [European arrest warrant] provisions pursuant to the [TCA], entitled to conclude that the requested person has failed to establish any real risk that his surrender would be a breach of [Article] 49([1]) of the Charter or is such a court obliged to conduct some further inquiry, and if so, what is the nature and scope of that inquiry?’

Het Hof (Grote Kamer):

Article 524(2) and Article 604(c) of the Trade and Cooperation Agreement between the European Union and the European Atomic Energy Community, of the one part, and the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland, of the other part, read in conjunction with Article 49(1) of the Charter of Fundamental Rights of the European Union

must be interpreted as meaning that, where a person who is the subject of an arrest warrant issued on the basis of that agreement invokes a risk of a breach of Article 49(1) in the event of surrender to the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland, on account of a change, which is unfavourable to that person, in the conditions for release on licence, which occurred after the alleged commission of the offence for which that person is being prosecuted, the executing judicial authority must undertake an independent examination as to the existence of that risk before deciding on the execution of that arrest warrant, in a situation where that judicial authority has already ruled out the risk of a breach of Article 7 of the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms, signed in Rome on 4 November 1950, by relying on the guarantees offered generally by the United Kingdom as regards compliance with the ECHR and on the possibility for that person to bring an action before the European Court of Human Rights. Following that examination, that executing judicial authority will have to refuse to execute that arrest warrant only if, after requesting additional information and guarantees from the issuing judicial authority, it has objective, reliable, specific and properly updated information establishing that there is a real risk of a change to the actual scope of the penalty provided for on the day on which the offence at issue was committed, involving the imposition of a heavier penalty than the one that was initially provided for.

Perscommuniqué: Aanhoudingsbevelen die zijn uitgevaardigd door het Verenigd Koninkrijk: het Hof verduidelijkt onder welke voorwaarden die aanhoudingsbevelen ten uitvoer kunnen worden gelegd in de Europese Unie.

Sinds de terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk uit de Europese Unie is de tenuitvoerlegging in de Unie van door het Verenigd Koninkrijk uitgevaardigde aanhoudingsbevelen geregeld in de handels- en samenwerkingsovereenkomst tussen het Verenigd Koninkrijk en de Unie. Volgens het Hof moeten de rechterlijke autoriteiten van de lidstaten waaraan wordt verzocht zo'n bevel ten uitvoer te leggen, autonoom nagaan of de betrokkene bij overlevering aan het Verenigd Koninkrijk het door hem gestelde risico op schending van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie loopt. Het overleveringsmechanisme waarin de handels- en samenwerkingsovereenkomst voorziet, verschilt van dat van het kaderbesluit betreffende het Europese aanhoudingsbevel. (<https://curia.europa.eu/jcms/upload/docs/application/pdf/2024-07/cp240117nl.pdf>)

2.4. Hof van Cassatie

A. Beroepen tegen vonnissen en arresten van correctionele kamers

Hof van Cassatie 10 november 2021 (P.21.1051.F), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20211110.2F.7>

Trefwoorden: Vierde Protocol EVRM - Artikel 1 - Verbod van vrijheidsbeneming wegens schulden - Autonome probatiestraf - Gepastheid - Verantwoording - In aanmerking nemen van de wijze waarop de beklaagde werk heeft gemaakt van de vergoeding van de door het misdrijf veroorzaakte schade waarvan het bedrag op definitieve wijze werd beslecht

Samenvatting: Geen enkele bepaling verbiedt de rechter om bij zijn beoordeling van de gepastheid om een probatiestraf op te leggen, rekening te houden met de wijze waarop de beklaagde werk heeft gemaakt van de vergoeding van de door het misdrijf veroorzaakte schade waarvan het bedrag op definitieve wijze werd beslecht (1). (1) Het OM heeft tot de verwerping van het cassatieberoep geconcludeerd, maar het oordeelde dat het middel, wat hem betreft, niet ontvankelijk is bij gebrek aan belang omdat het gericht is tegen een overtollige reden, en de hiervan onderscheiden reden met betrekking tot een eerdere probatie, die de eiser niet heeft bekritiseerd, op zich volstaat om de weigering van de appelrechters tot het uitspreken van een autonome probatiestraf te verantwoorden (zie Cass. 14 oktober 2020, AR P.20.0825.F, arrest niet gepubliceerd). De eiser voerde meer bepaald schending aan van artikel 1 Vierde Aanvullend Protocol EVRM dat de vrijheidsbeneming wegens schulden verbiedt.

Hof van Cassatie 12 januari 2022 (P.21.0974.F), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220112.2F.5>

Trefwoorden: 1. Strafzaken - Bewijsvoering - Recht op een eerlijke behandeling van de zaak - Beoordeling - Miskenning van het recht op een eerlijke behandeling van de zaak tijdens het vooronderzoek – Invloed

2. Heling - Witwassen - Verbeurdverklaring van het voorwerp van het witwassen - Meerdere Daders

3. Strafzaken (douane en accijnzen inbegrepen) - Principaal beroep - Vorm - Termijn - Ontvankelijkheid - Verstrijken van de wettelijke termijn - Overmacht - Begrip - Gebrek aan kennis van het recht

4. Gerechtelijk onderzoek - Regeling van de rechtspleging - Beschikking tot verwijzing

5. Verdrag rechten van de mens - Art. 3 - Strafzaken - Straf - Motivering - Wettigheid - Toetsing door het Hof

6. Verdrag rechten van de mens - Art. 3 - Strafzaken - Straf - Wettigheid – Vernederend karakter van de straf - Bestaanbaarheid met artikel 3 EVRM – Beoordeling

7. Geen conclusie - Strafzaken (geestrijke dranken en douane en accijnzen inbegrepen) - Straf - Motivering - In aanmerking te nemen gegevens – Vervolgen of niet-definitieve veroordelingen

8. Samenloop - Eendaadse - Eenheid van opzet - Beoordeling door de rechter – In aanmerking nemen van een waarschuwing van het gerecht

Samenvatting: 1. Wanneer de beklaagde voor het vonnisgerecht aanvoert dat zijn recht op een eerlijke behandeling van de zaak tijdens het vooronderzoek werd miskend, beoordeelt de feitenrechter of die aangevoerde miskening een eerlijke behandeling van de zaak voor hem onmogelijk maakt; de eerlijke behandeling van een strafzaak wordt getoetst aan de rechtspleging in haar geheel, door na te gaan of het recht van verdediging is geëerbiedigd, te onderzoeken of de vervolgte persoon de kans heeft gekregen de geloofwaardigheid van het bewijsmateriaal te betwisten en zich tegen de aanwending ervan te verzetten, te onderzoeken of de omstandigheden waarin de gegevens à charge zijn verkregen twijfels doen rijzen over de geloofwaardigheid of de juistheid ervan, en door de invloed van het onregelmatig verkregen bewijselement op de afloop van de strafvordering in te schatten (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 27

2. Geen enkele wettelijke bepaling of algemeen rechtsbeginsel verhindert dat meerdere daders die samen een van de in artikel 505, eerste lid, Strafwetboek bedoelde misdrijven hebben gepleegd, gezamenlijk tot de verbeurdverklaring van het voorwerp van het witwassen worden veroordeeld, voor zover de tenuitvoerlegging van de verbeurdverklaring het witgewassen vermogensvoordeel niet te boven gaat; het is in de fase van de tenuitvoerlegging van de verbeurdverklaringen en niet op het ogenblik van de uitspraak ervan dat men zich ervan moet verzekeren dat er geen sprake is van overschrijding (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 27

3. Overmacht waardoor het hoger beroep van een beklaagde dat werd ingesteld na het verstrijken van de wettelijke termijn ontvankelijk is, kan alleen voortvloeien uit een omstandigheid buiten zijn wil en die hij onmogelijk heeft kunnen voorzien of vermijden; het

gebrek aan kennis van het recht vormt geen overmacht (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 27.

4. Voor zover de verwijzingsbeschikking geen onwettigheid inzake de bevoegdheid bevat, maakt ze de zaak bij de feitenrechter aanhangig; ze behoudt haar uitwerking zolang ze niet door het Hof wordt vernietigd (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 27.

5. De rechter bepaalt onaantastbaar, binnen de grenzen van de wet en met een beknopte maar precieze opgave van de redenen voor zijn keuze, de straf waarvan hij meent dat ze in verhouding staat tot de ernst van de bewezen verklaarde misdrijven en de persoonlijkheid van de beklaagde; het Hof gaat na of uit de redenen van de bestreden beslissing niet blijkt dat ze met schending van artikel 3 EVRM werd genomen (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 27.

6. Hoewel elke strafrechtelijke veroordeling een vernederend karakter kan hebben, houdt het door artikel 3 EVRM opgelegde verbod in dat het vernederende karakter een minimum aan zwaarwichtigheid vertoont, dat wordt beoordeeld naargelang van het geheel van de omstandigheden en meer bepaald van de aard van de straf, de uitvoeringsmodaliteiten ervan of van de context waarin ze wordt opgelegd (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 27.

7. In zijn uitspraak over de op te leggen straf mag de rechter acht slaan op de verschillende gegevens van de zaak, met name die welke betrekking hebben op de persoonlijkheid van de beklaagde; hij mag daartoe het bestaan van geseponeerde dossiers, of zelfs van vervolgingen of van veroordelingen waarvan de afloop niet definitief is, in aanmerking nemen, mits hij geen uitspraak doet over het strafbaar karakter ervan, maar ze enkel als inlichtingen beschouwt die aan zijn beoordeling worden overgelaten; die gegevens kunnen bij de straftoemeting in aanmerking worden genomen als waarschuwingen (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 27.

8. Artikel 65 Strafwetboek verbiedt het rechtscollege waarbij de nog te berechten feiten aanhangig zijn gemaakt, niet om te oordelen dat de reeds berechte feiten, die ondanks een waarschuwing van het gerecht nogmaals zijn gepleegd, niet voortvloeien uit het in dat artikel bedoelde enig opzet maar uit de wil om in hetzelfde misdadig gedrag te volharden (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 27

Hof van Cassatie 9 maart 2022 (P.21.1595.F), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220309.2F.6>

Trefwoorden: Onregelmatig bewijs - Alcoholintoxicatie - Bloedproef met het oog op het bepalen van het alcoholgehalte - Niet-naleving van vormvoorwaarden - Uitsluiting van bewijs - Voorwaarde

Samenvatting: Krachtens artikel 32 Voorafgaande Titel Wetboek van Strafvordering wordt enkel tot nietigheid van een onregelmatig verkregen bewijselement besloten indien de naleving van de betrokken vormvoorwaarden wordt voorgeschreven op straffe van

nietigheid, de begane onregelmatigheid de betrouwbaarheid van het bewijs aantast of het gebruik van het bewijs in strijd is met het recht op een eerlijk proces; uit deze bepaling volgt dat wanneer de niet-nageleefde vormvoorwaarde niet op straffe van nietigheid is voorgeschreven, de begane onregelmatigheid niet noodzakelijkerwijs de uitsluiting van het bewijs tot gevolg heeft en dat in een dergelijk geval de rechter concreet moet nagaan of de aangevoerde onregelmatigheid de betrouwbaarheid van het bewijs aantast of het gebruik van dat bewijs in strijd is met het recht op een eerlijk proces, wat hij op onaantastbare wijze beoordeelt op basis van de gegevens van de zaak (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 181.

Hof van Cassatie 22 juni 2022 (P.22.0094.F), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220622.2F.10>

Trefwoorden: 1. Artikel 6.3.d. EVRM - Recht om getuigen à charge en à décharge te doen horen - Toepassingsgebied - Jeugdbescherming - Procedure tot ontzetting uit het ouderlijk gezag

2. Middel inzake bevoegdheid - Door de rechters in hoger beroep ambtshalve opgeworpen middel - Wettigheid

3. Artikel 22bis, § 2 GW - Recht van het kind om zijn mening te uiten in alle aangelegenheden die het aangaan – Toepassingsgebied

4. Strafzaken - Vrijwillige of gedwongen tussenkomst - Procedure tot ontzetting uit het ouderlijk gezag - Vrijwillige tussenkomst van de betrokken kinderen - Ontvankelijkheid

Samenvatting: 1. Krachtens artikel 6.3.d. EVRM heeft eenieder tegen wie een vervolging wegens een misdrijf is ingesteld, het recht de getuigen à charge te ondervragen of te doen ondervragen en het oproepen en de ondervraging van getuigen à décharge te doen geschieden onder dezelfde voorwaarden als het geval is met de getuigen à charge; het in die bepaling gewaarborgde recht van verdediging dient te worden toegekend aan de ouder ten aanzien van wie het openbaar ministerie de ontzetting vordert (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 444.

2. Krachtens artikel 210, § 2, Wetboek van Strafvordering kan de rechter in hoger beroep evenwel ambtshalve met name een middel opwerpen dat betrekking heeft op zijn bevoegdheid; wanneer hij oordeelt dat de vrijwillige tussenkomst van een partij geen wettelijke basis heeft en dat het hof van beroep niet bevoegd is om uitspraak te doen over de burgerrechtelijke vordering van die partij, kan de rechter in hoger beroep die exceptie van openbare orde met toepassing van artikel 210, § 2, Wetboek van Strafvordering ambtshalve opwerpen (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 444.

3. In artikel 22bis, tweede lid, Grondwet, volgens hetwelk elk kind het recht heeft zijn mening te uiten in alle aangelegenheden die het aangaan, wordt de minderjarige bedoeld (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 444.

4. De vrijwillige of gedwongen tussenkomst in strafzaken is alleen ontvankelijk op voorwaarde dat een bijzondere wet zulks uitdrukkelijk bepaalt of dat krachtens de wet de strafrechter uitzonderlijk een veroordeling, sanctie of enige andere maatregel tegen een derde mag uitspreken; geen enkele afwijking laat toe dat de betrokken kinderen partij worden in de procedure tot ontzetting uit het ouderlijk gezag van een vader of een moeder (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 444.

Hof van Cassatie 3 januari 2023 (P.22.1027.N), NC 2024, afl. 1-2, 67-68

Hyperlink:

Trefwoorden: Strafwetboek – Aanranding van de eerbaarheid – Verrichten van seksuele handelingen – Daderschap

Samenvatting: De schuldigverklaring aan het misdrijf aanranding van de eerbaarheid, thans de aantasting van de seksuele integriteit, vereist niet dat de dader zelf seksuele handelingen stelt.

Hof van Cassatie 5 april 2023 (P.22.1642.F), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2023:ARR.20230405.2F.3>

Trefwoorden: Misbruik van vennootschapsgoederen – Materieel bestanddeel van het misdrijf – Betekenisvol nadeel – Concrete beoordeling van gevolgen – Relatieve beoordeling van betekenisvol nadeel – Vermogensbelangen van schuldeisers of vennoten

Samenvatting: De wet vereist dat zowel de rechtspersoon als zijn schuldeisers of vennoten een materieel nadeel hebben geleden om te voorkomen dat het enige belang van de rechtspersoon als abstract criterium in aanmerking wordt genomen, terwijl de gevolgen van het verweten gedrag concreet moeten worden beoordeeld. Het door de feiten veroorzaakte nadeel moet zich verder uitstrekken dan de loutere juridische fictie die de rechtspersoon is. De kwalificatie van misbruik van vennootschapsgoederen kan niet weerhouden worden wanneer het gebruik van de goederen of van het krediet van de rechtspersoon de dader slechts een minimaal, louter symbolisch of onbeduidend voordeel heeft opgeleverd. Het bedrag van de afhalingen kan het betekenisvolle karakter van de veroorzaakte schade aantonen en dit wordt volgens relatieve waarde beoordeeld, dit wil zeggen rekening houdend met de economische realiteit en de bijzonderheden die eigen zijn aan de rechtspersoon. Door vast te stellen dat de betrokken bedragen die het voorwerp uitmaken van de tenlasteleggingen, niet in verhouding staan tot de beschikbare activa van de vennootschap, die een verslechtering van haar economische en financiële toestand meemaakte, konden de appelrechters wettig afleiden dat er in hoofde van de misbruikte vennootschap, haar vennoten en haar schuldeisers sprake was van een nadeel dat meer dan minimaal of louter symbolisch was.

Met noot: ARNOLDY, M., “Misbruik van vennootschapsgoederen. De relatieve in concreto beoordeling van het betekenisvolle nadeel van de vermogensbelangen van de rechtspersoon en van die van zijn abstracte schuldeisers of vennoten”, *NC* 2024, afl. 3, 164-170.

Hof van Cassatie 10 januari 2024 (P.23.1282.F), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2024:ARR.20240110.2F.2>

Trefwoorden: Straf – Probatie-uitstel – Verplichting om een einde te maken aan de drugsverslaving – Bewijsmiddel niet bepaald – Nauwkeurigheid voorwaarde

Samenvatting: Wanneer aan de veroordeelde in het kader van een probatie-uitstel de verplichting werd opgelegd om een einde te maken aan zijn drugsverslaving en daarvan het bewijs te leveren, blijkt niet uit het feit dat het bewijsmiddel niet bepaald is dat deze voorwaarde onnauwkeurig is, maar enkel dat de naleving ervan met alle rechtsmiddelen kan worden bewezen. (Art. 8 en 14, Wet betreffende de opschorting, het uitstel en de probatie van 29 juni 1964).

De rechter beoordeelt in feite en bijgevolg soeverein of de veroordeelde de aan het uitstel verbonden voorwaarden heeft nageleefd. (Art. 14, Wet betreffende de opschorting, het uitstel en de probatie van 29 juni 1964).

Hof van Cassatie 7 februari 2024 (P.24.0121.F), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2024:CONC.20240207.2F.14>

Trefwoorden: Voorlopige hechtenis – Verzoekschrift tot invrijheidstelling – Termijnen – Verdaging van de zaak op verzoek van de verdediging

Samenvatting: Uit art. 27, § 3, tweede lid, en 30 van de wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis volgt dat enkel de verdaging van de zaak op verzoek van de verdediging de termijn van vijf dagen verlengt waarbinnen uitspraak moet worden gedaan over het door een beklagde ingediende verzoekschrift tot invrijheidstelling en dat de overschrijding van die termijn buiten een dergelijke schorsing, door de werking van de wet, de vrijlating van de verzoeker tot gevolg heeft.

Wanneer de overschrijding van de termijn van vijf dagen waarbinnen uitspraak moet worden gedaan over het verzoekschrift tot invrijheidstelling, door de werking van de wet, de vrijlating van de verzoeker tot gevolg heeft, wordt de cassatie van het arrest dat de handhaving van de voorlopige hechtenis beveelt, uitgesproken zonder verwijzing (art. 435 Sv.).

Hof van Cassatie 12 maart 2024 (P.23.1658.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2024:ARR.20240312.2N.3>

Trefwoorden: 1. Straffen en maatregelen – Confiscatiebevel – Artikelen 2 en 30 Wet Wederzijdse Erkenning – Burgerlijke rechtsvordering – Redelijke termijn – uitvoerende lidstaat

2. Straffen en maatregelen – Confiscatiebevel – Artikel 7, §1 Wet Wederzijdse Erkenning – Tenuitvoerlegging – Weigering – Miskenning fundamenteel recht

Samenvatting: 1. Uit de overwegingen (16), (17) en (32) van de preambule van de verordening (EU) 2018/1805 van het Europees Parlement en de Raad van 14 november 2018 inzake de wederzijdse erkenning van bevroeringsbevelen en confiscatiebevelen blijkt dat die verordening de grondrechten vervat in het VEU, het Handvest Grondrechten EU en het EVRM eerbiedigt; overeenkomstig de artikelen 2, § 2 en 30, § 3, 2° en § 6, vierde lid, eerste zin, van de wet van 5 augustus 2006 inzake de toepassing van het beginsel van de wederzijdse erkenning van rechterlijke beslissingen in strafzaken tussen de lidstaten van de Europese Unie worden de gronden tot niet-erkenning of niet-tenuitvoerlegging van een in Italië uitgevaardigd confiscatiebevel limitatief bepaald in artikel 19.1 Verordening 2018/1805 en in de artikelen 6, 7, 7/2 en 7/3 Wet Wederzijdse Erkenning en geen van de vermelde bepalingen verbiedt België als uitvoerende lidstaat een confiscatiebevel te erkennen of ten uitvoer te leggen wegens miskenning van het redelijketermijnvereiste; de omstandigheid dat de tenuitvoerlegging van een confiscatiebevel een impact kan hebben op de uitoefening van een burgerlijk recht zoals het eigendomsrecht, impliceert niet dat de procedure in het kader waarvan het gerecht van de uitvoerende lidstaat uitspraak doet over deze tenuitvoerlegging, ertoe strekt een dergelijk recht in de zin van artikel 6.1 EVRM vast te stellen en hieruit volgt dat de aanvoering van de overschrijding van de redelijke termijn door degene tegen wie het confiscatiebevel is uitgevaardigd, niet kan worden onderzocht door het gerecht van de uitvoerende lidstaat dat uitspraak doet over de tenuitvoerlegging van dat bevel, maar enkel door een nationale instantie die kennis kan nemen van de strafvervolgning of de procedure die tot het opleggen van de maatregel heeft geleid (1). (1) Zie concl. OM.

2. Uit de overwegingen (15) en (34) van de preambule van Verordening 2018/1805 blijkt dat de regeling inzake de tenuitvoerlegging van confiscatiebevelen berust op een hoge mate van vertrouwen tussen de lidstaten en deze hoge mate van vertrouwen tussen de lidstaten houdt een vermoeden in van eerbiediging door de uitvaardigende lidstaat van de fundamentele rechten bedoeld in artikel 19.1.h) Verordening 2018/1805, vermoeden dat evenwel niet onweerlegbaar is; noch artikel 19.1 Verordening 2018/1805, noch artikel 7, § 1, Wet Wederzijdse Erkenning, uitgelegd in overeenstemming met artikel 19.1 van die verordening, laat de rechter in de uitvoerende lidstaat toe om de tenuitvoerlegging van een confiscatiebevel toe te staan wanneer hij vaststelt dat een fundamenteel recht van degene tegen wie een confiscatiebevel is uitgevaardigd, manifest is miskend en dit is het geval wanneer de betrokkene in de uitvaardigende lidstaat over geen enkele mogelijkheid heeft beschikt of nog kan beschikken om zijn verweermiddelen tegen de verbeurdverklaring van zaken waarvan hij beweert de rechtmatige eigenaar te zijn, voor te leggen aan een onpartijdige rechter, zodat het aan de rechter in de uitvoerende lidstaat staat om zich daarvan te vergewissen en om, indien hij een manifest gebrek aan het bestaan van een dergelijk recht vaststelt, de tenuitvoerlegging van het confiscatiebevel niet toe te staan (1). (1) Zie concl. OM.

Hof van Cassatie 15 mei 2024 (P.24.0290.F), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2024:ARR.20240515.2F.2>

Trefwoorden: Bezitten en verwerven van beelden van kindermisbruik – Eén enkele afbeelding – Artikel 417/43 Strafwetboek – Artikel 417/46 Strafwetboek

Samenvatting: Artikel 417/46 Sw. bepaalt dat het bezitten en verwerven van beelden van seksueel misbruik van minderjarigen bestaat uit het bezitten of verwerven, al dan niet voor een derde, van beelden van seksueel misbruik van minderjarigen. Artikel 417/43 Sw. somt de categorieën van beelden op waarvan het bezit en de verwerving strafbaar is.

Voor zover het strafrecht niet wordt toegepast op situaties die de wetgever heeft willen uitsluiten, is de rechter bij de uitlegging van een bepaling niet verplicht om daaraan een restrictieve draagwijdte toe te kennen wanneer blijkt dat de gebruikte bewoordingen dubbelzinnig of onnauwkeurig zijn, maar met zekerheid de feiten omvatten die aan de rechter worden voorgelegd. Bijgevolg leidt een niet uitsluitend letterlijke interpretatie van een bepaling niet noodzakelijk tot een extensieve interpretatie van die bepaling.

Door het bezit en de verwerving van afbeeldingen van seksueel misbruik van minderjarigen strafbaar te stellen, heeft de wetgever het geval waarin de dader slechts één dergelijke afbeelding in zijn bezit heeft gehad of heeft verworven, niet willen uitsluiten van het toepassingsgebied van die bepaling.

Het misdrijf kan dus bestaan uit het bezit of de verwerving van één enkele afbeelding die onder het toepassingsgebied van artikel 417/43 Sw. valt.

Hof van Cassatie 25 juni 2024 (P.24.0571.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2024:ARR.20240625.2N.12>

Trefwoorden: Miskenning bewijskracht van akten - Definitie - Andere beoordeling door rechter

Samenvatting: De rechter miskent de bewijskracht van een akte indien van een geschrift, waarnaar hij uitdrukkelijk verwijst, een uitlegging geeft die onverenigbaar is met de bewoordingen ervan, met andere woorden wanneer hij de akte doet liegen.

Het feit dat de rechter stukken van het strafdossier of door een beklagde ingediende stukken anders beoordeelt dan door die beklagde gewenst, levert geen miskenning op van de bewijskracht van die stukken.

Hof van Cassatie 25 juni 2024 (P.24.0211.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2024:ARR.20240625.2N.28>

Trefwoorden: Openbaarheid rechtszitting – Vaststelling

Samenvatting: De openbaarheid van een rechtszitting moet worden vastgesteld in het proces-verbaal van de rechtszitting of in het vonnis of arrest. Minstens moet het Hof de naleving van dat vormvereiste kunnen nagaan aan de hand van de stukken van de rechtspleging.

Hof van Cassatie 25 juni 2024 (P.24.0574.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2024:ARR.20240625.2N.18>

Trefwoorden: Straf - Straftoemetingsbeslissing - Recht van verdediging - Oordeel van de rechter over de beklaagde

Samenvatting: Het algemeen rechtsbeginsel houdende eerbiediging van het recht van verdediging vereist niet dat de rechter die bij de straftoemetingsbeslissing het uit het dossier of de rechtszitting blijkende gegeven betreft dat de beklaagde onverschillig is voor de gevolgen van het door hem gepleegde misdrijf, de beklaagde daarover inlicht en hem verzoekt daarover standpunt in te nemen. De beklaagde dient met die mogelijkheid bij de organisatie van zijn verdediging rekening te houden.

Hof van Cassatie 25 juni 2024 (P.24.0780.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2024:ARR.20240625.2N.5>

Trefwoorden: Straf – Weigering werkstraf

Samenvatting: De rechter kan het uitspreken van een werkstraf wettig weigeren door de vaststelling dat de uitvoering ervan praktisch niet of moeilijk te realiseren is. Dat is het geval als de beklaagde een vrijheidsberovende straf uitzit. De omstandigheid dat de strafuitvoeringsrechtbank of -rechter een strafuitvoerings-modaliteit zou kunnen toekennen, laat niet toe anders te oordelen

Hof van Cassatie 25 juni 2024 (P.24.0904.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2024:ARR.20240625.2N.32>

Trefwoorden: Voorlopige hechtenis - Verzoek tot voorlopige invrijheidstelling - Persoonlijke verschijning beklaagde?

Samenvatting: Het middel voert schending aan van artikel 27, § 3, Voorlopige Hechteniswet, alsmede miskennis van het algemeen rechtsbeginsel van het recht van verdediging: de appelrechters oordelen dat het juist is dat de eerste rechter niet heeft vastgesteld dat hij in de onmogelijkheid verkeerde zich naar de gevangenis te verplaatsen; met die bewoordingen oordelen zij dat de eerste rechter niet correct vaststelde dat de aanwezigheid van de eiser

onmogelijk werd gemaakt door een situatie van overmacht; in casu werd de politie niet gecontacteerd, noch werd er getracht een videoconferentie op te starten en verplaatste de eerste rechter zich niet naar de gevangenis, noch werd er vastgesteld waarom de eerste rechter zich niet verplaatste, zodat van overmacht geen sprake kan zijn; de appelrechters hadden dan ook slechts kunnen vaststellen dat de termijn van vijf dagen van artikel 27, § 3, Voorlopige Hechteniswet niet werd nageleefd en dat de eiser in vrijheid diende te worden gesteld; de appelrechters oordelen ten onrechte dat de schending van artikel 27, § 3, Voorlopige Hechteniswet en de miskennis van het recht van verdediging konden worden rechtgezet door de regelmatige procedure in hoger beroep; een dergelijke zienswijze houdt een uitholling in van de Voorlopige Hechteniswet en het recht op persoonlijke verschijning; gelet op de schorsende werking van artikel 30, § 3, tweede lid, Voorlopige Hechteniswet en de devolutieve werking van het hoger beroep zorgt een dergelijke lezing, die contra legem is en ingaat tegen de ratio legis van de wet, ervoor dat er “geen enkele waarborg” meer bestaat voor het recht op persoonlijke aanwezigheid op de rechtszitting in het kader van een verzoek tot voorlopige invrijheidstelling.

Uit artikel 27, § 3, Voorlopige Hechteniswet volgt dat een verzoeker tot voorlopige invrijheidstelling in beginsel het recht heeft om persoonlijk te verschijnen.

Uit het gegeven dat een verzoeker tot voorlopige invrijheidstelling die, hoewel hij dit wenste, niet persoonlijk is kunnen verschijnen voor de eerste rechter door omstandigheden buiten zijn wil en de eerste rechter bovendien niet heeft vastgesteld dat hij zich niet kon verplaatsen naar de gevangenis, kan geen miskennis van het recht van verdediging van de betrokkene worden afgeleid indien de rechtspleging in hoger beroep voor het appelgerecht regelmatig is verlopen en de betrokkene daar persoonlijk is kunnen verschijnen. Dit houdt geen uitholling in van het recht op persoonlijke verschijning.

B. Beroepen tegen arresten van de K.I.

Hof van Cassatie 10 november 2021 (P.21.1374.F), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20211110.2F.12>

Trefwoorden: 1. Onderzoeksgerechten - Proces-verbaal van de rechtszitting

2. Voorlopige hechtenis – Handhaving - Onderzoeksgerechten - Mondeling verzoek van de in verdenkinggestelde op de rechtszitting - Geen verplichting voor de rechter om hierop te antwoorden

3. Recht van verdediging - Vordering van het openbaar ministerie - Geen neerlegging in het dossier van de rechtspleging of mededeling aan de in verdenkinggestelde of aan zijn raadsman vóór de rechtszitting - Invloed

Samenvatting: 1. De artikelen 783 Gerechtelijk Wetboek (1) en 190ter Wetboek van Strafvordering (2) zijn niet van toepassing op de onderzoeksgerechten. (1) Zie Cass. 23 februari 2011, AR P.10.1811.F ECLI:BE:CASS:2011:ARR.20110223.3, AC 2011, nr. 160: “Artikel 783 van het Gerechtelijk Wetboek is niet toepasselijk in strafzaken.”. (2) Artikel 190ter (voorheen artikel 190bis) Wetboek van Strafvordering bepaalt dat “de processen-verbaal

van de terechtzitting bij het dossier van het geding worden gevoegd". "In correctionele zaken en politiezaken is het opstellen van een proces-verbaal van de rechtszitting niet voorgeschreven op straffe van nietigheid; het ontbreken van het proces-verbaal leidt alleen tot nietigheid van de beslissing als ze niet zélf de vereiste vermeldingen bevat tot staving van de regelmatigheid van de rechtspleging." (Cass. 26 februari 2014, AR P.13.1696.F ECLI:BE:CASS:2014:ARR.20140226.7, AC 2014, nr. 153; Cass. 1 december 2004, AR P.04.0963.F ECLI:BE:CASS:2004:ARR.20041201.9, AC 2004, nr. 580). Het Hof heeft dit ook beslist in een arrest dat uitspraak doet over het cassatieberoep tegen een arrest van de kamer van inbeschuldigingstelling van het hof van beroep te Antwerpen (Cass. 15 maart 1988, AR 966, AC 1988, nr. 440).

2. Het onderzoeksgerecht is niet verplicht om te antwoorden op een verzoek dat de inverdenkinggestelde enkel mondeling ter zitting heeft uitgedrukt (1). (1) "De artikelen 149 Grondwet en 780 Gerechtelijk Wetboek zijn niet van toepassing op de onderzoeksgerechten die uitspraak doen over de wettigheid van de voorlopige hechtenis. De verplichting voor de rechter om te antwoorden op de conclusie van de inverdenkinggestelde is in dat geval vastgelegd in artikel 23, 4°, Voorlopige Hechteniswet" (Cass. 13 mei 2020, AR P.20.0469.F, arrest niet gepubliceerd; zie Cass. 11 februari 2020, AR P.20.0126.N ECLI:BE:CASS:2020:ARR.20200211.2N.13, AC 2020, nr. 121 wat betreft artikel 149 Grondwet en artikel 6.1 EVRM; Cass. 27 oktober 2015, AR P.15.0726.N ECLI:BE:CASS:2015:ARR.20151027.4, AC 2015, nr. 628, waaruit blijkt dat artikel 780, 3°, Gerechtelijk Wetboek niet van toepassing is in strafzaken; Cass. 20 december 1988, AC 1989, 501, wat betreft de artikelen 97 Grondwet 1831 en 780 Gerechtelijk Wetboek). Wat betreft artikel 97 Grondwet 1831 (149 Grondwet 1994) oordeelt het Hof: "Om voor de strafrechter uitdrukkelijke conclusies aan te brengen, moet de beklaagde ofwel een geschrift houdende zijn conclusies neerleggen, ofwel aan het Hof of aan de rechtbank vragen dat hem akte verleend wordt van zijn mondelinge conclusies" (Cass. 8 juni 1938, AC 1938, 129, met noot L.C. op datum in Pas.; noot A.T. onder Cass. 3 januari 1978, AC 1978, 517). Daarentegen, "bij gebrek aan een geschreven conclusie vanwege de beklaagde of van een mondelinge conclusie waarvan hem akte werd gegeven, is het hof van beroep niet verplicht een antwoord te geven op de grieven die voor dit hof door de beklaagde of door zijn raadsman bij pleidooi werden voorgedragen" (Cass. 6 maart 1972, AC 1971-72, 622). En, "lorsque de sa propre initiative, le greffier rapporte les termes d'une plaidoirie dans un procès-verbal de l'audience, la juridiction n'est pas saisie de conclusions auxquelles elle doit répondre" (J. DE CODT, Des nullités de l'instruction et du jugement, Larcier, 2006, p. 207).

3. Krachtens artikel 30, § 3, eerste lid, Voorlopige Hechteniswet doet de kamer van inbeschuldigingstelling uitspraak over het hoger beroep met voorrang boven alle andere zaken; het openbaar ministerie, de inverdenkinggestelde en zijn raadsman worden gehoord; die bepaling bepaalt niet dat de vordering van het openbaar ministerie in het dossier van de rechtspleging moet zijn neergelegd of voor de zitting aan de inverdenkinggestelde of aan zijn raadsman moet zijn meegedeeld (1). (1) Volgens het OM kon het middel niet worden aangenomen, omdat, "wanneer, in het kader van de rechtspleging betreffende de handhaving van de voorlopige hechtenis, de inverdenkinggestelde aanvoert dat hij geen inzage heeft gekregen van de nieuwe stukken die in het dossier zijn neergelegd na zijn verschijning voor de raadkamer, uit de keuze die hem is gelaten om de zaak op de rechtszitting te pleiten of te vragen dat de zaak met het oog op de raadpleging van het

dossier zou worden verdaagd, geen miskennen van het recht van verdediging kan worden afgeleid” (Cass. 27 november 2013, AR P.13.1841.F ECLI:BE:CASS:2013:ARR.20131127.4, AC 2013, nr. 638). Het middel leek voor het OM bovendien niet ontvankelijk in zoverre “middelen afgeleid uit een schending van het recht van verdediging die aan de feitenrechter hadden kunnen worden voorgelegd, niet voor het eerst voor het Hof kunnen worden aangevoerd [en er] niet blijkt uit de rechtspleging dat de eiser die grief voor de appelrechters heeft aangevoerd” (Cass. 7 september 2016, AR P.16.0452.F ECLI:BE:CASS:2016:ARR.20160907.2, AC 2016, nr. 463, in antwoord op het tweede middel, niet gepubliceerd maar wel beschikbaar op Juportal.be), en evenmin dat hem de mogelijkheid zou zijn ontzegd om voor de appelrechters voormelde grief aan te voeren of om daartoe uitstel van de behandeling van de zaak te vragen.

Hof van Cassatie 9 maart 2022 (P.22.0289.F), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220309.2F.15>

Trefwoorden: Uitlevering gevraagd aan België - Beslissing tot uitvoerbaarverklaring - Opsluiting ter uitvoering van het buitenlands aanhoudingsbevel - Verzoek tot invrijheidstelling - Ontvankelijkheid

Samenvatting: Aangezien artikel 3 Uitleveringswet 1874 met name bepaalt dat, zodra de vreemdeling ter uitvoering van het aanhoudingsbevel of van alle andere akten met dezelfde rechtskracht, uitgevaardigd door de bevoegde buitenlandse overheid, en na behoorlijke betekening ervan, zal zijn opgesloten, de regering het advies zal inwinnen van de kamer van inbeschuldigingstelling van het hof van beroep in het rechtsgebied waarvan de vreemdeling werd aangehouden, en dat bovendien, teneinde zich te voegen naar artikel 5.4 EVRM zoals die bepaling wordt uitgelegd door het Europees Hof voor de Rechten van de Mens, het Hof de vastgehouden vreemdeling toestaat om zijn voorlopige invrijheidstelling te verzoeken, bepaalt de Belgische wet dat de vreemdeling, die van zijn vrijheid is beroofd met het oog op zijn uitlevering, kan worden aangehouden zodra voorlopig uitspraak is gedaan over de uitvoerbaarverklaring van het internationaal aanhoudingsbevel, en dat de vreemdeling, wanneer hij van zijn vrijheid is beroofd door aanhouding of hechtenis, het recht heeft een rechtsmiddel aan te wenden voor een rechtbank, opdat die op korte termijn uitspraak doet over de wettigheid van de hechtenis en de invrijheidstelling beveelt als de hechtenis onwettig is (1). (1) Cass. 1 april 2013, AR P.15.0278.F ECLI:BE:CASS:2015:ARR.20150401.3, AC 2015, nr. 236.

Hof van Cassatie 9 maart 2022 (P.22.0286.F), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220309.2F.13>

Trefwoorden: Door België uitgevaardigd Europees aanhoudingsbevel - Door België geboden waarborgen betreffende de detentievooraanwaarden - Arrest van het hof van beroep van de uitvoerende Staat dat de tenuitvoerlegging van het Europees aanhoudingsbevel beveelt - Voorlopige hechtenis na de overlevering van de persoon - Handhaving - Arrest van de kamer

van inbeschuldigingstelling - Wettigheid - Miskenning van de bewijskracht van het arrest dat de overlevering van de inverdenkinggestelde beveelt

Samenvatting: Wanneer het hof van beroep van de uitvoerende Staat de tenuitvoerlegging van het Europees aanhoudingsbevel heeft bevolen, na te hebben geoordeeld, enerzijds, dat de verzoekende Belgische Staat voorstelt de persoon van wie de overlevering wordt gevraagd in een halfopen gevangenis te plaatsen, in een een- of tweepersoonscel met meer dan zeven vierkante meter beschikbare ruimte per persoon en, anderzijds, dat, als het in uitzonderlijke gevallen voorkomt dat de rechterlijke autoriteit van de uitvoerende lidstaat de verklaringen van de uitvaardigende lidstaat niet vertrouwt en het Europees aanhoudingsbevel weigert uit te voeren op grond van precieze gegevens, omdat het gevaar bestaat dat de fundamentele rechten van de betrokkene zouden worden miskend, dit gevaar niet bestaat, gelet op de waarborgen die de verzoekende Staat op het hoogste niveau biedt, miskent het arrest van de kamer van inbeschuldigingstelling, dat oordeelt dat dit arrest van het hof van beroep van de uitvoerende Staat bij zijn beslissing om de eiser aan de Belgische autoriteiten over te leveren geen rekening heeft gehouden met de detentievoorwaarden in de gevangenis van Leuze-en-Hainaut, de bewijskracht van die beslissing.

Hof van Cassatie 13 april 2022 (P.22.0477.F), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220413.2F.2>

Trefwoorden: Huiszoeking - Artikel 6bis, Drugswet - Bestaan van een op heterdaad ontdekt misdrijf - Voorwaarden

Samenvatting: De huiszoeking op grond van artikel 6bis, derde lid Drugswet vereist dat er vooraf ernstige aanwijzingen bestaan dat er verdovende middelen worden vervaardigd, bereid, bewaard of opgeslagen in de lokalen waar ze wordt verricht (1); de toepassing van deze bepaling vereist niet het bestaan van een op heterdaad ontdekt misdrijf wanneer de agenten niet door de bewoner van het pand waren opgeroepen en noch over zijn toestemming, noch over een beschikking van de onderzoeksrechter beschikten. (1) Cass. 18 juni 2019, AR P.19.0588.N ECLI:BE:CASS:2019:ARR.20190618.4, AC 2019, nr. 378.

Hof van Cassatie 22 juni 2022 (P.22.0766.F - P.22.0780.F), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220622.2F.9>

Trefwoorden: 1. Openbaar ministerie bij het Hof van Cassatie - (Geen) hoedanigheid van partij in de rechtspleging

2. Openbaar ministerie bij het Hof van Cassatie - Rechtspleging voor het Hof van Cassatie - Ontwerparrest van de als verslaggever aangeduide raadsheer - Mededeling aan de advocaat-generaal bij het Hof - Beginsel van wapengelijkheid

3. Beginsel van het recht op tegenspraak - Rechtspleging voor het Hof van Cassatie - Ontwerparrest van de als verslaggever aangeduide raadsheer - Aard - Intern document van het rechtsprekend college, gedekt door de geheimhouding

4. Vreemdelingen - Vasthoudingsmaatregel - Toepasselijke bepalingen - Verklaring van de regering gericht aan het Comité van ministers van de Raad van Europa - Voornemen om een hervorming van de wetgeving voor te stellen - Toekomstige rechtsnormen - Toepassing door de rechter

5. Vreemdelingen - Vasthoudingsmaatregel - Beroep bij de rechterlijke macht - Opeenvolgende hechtenistitels - Wettigheidscontrole - Feitelijke vergissing in beide beslissingen - Tweede beslissing die wettig met reden omkleed blijft door andere redenen – Gevolg

6. Vreemdelingen - Vasthoudingsmaatregel - Beroep bij de rechterlijke macht - Hechtenistitel - Wettigheidscontrole - Beslissing gegrond op meerdere redenen, waarvan één onwettige – Gevolg

7. Maatregel tot vasthouding van een vreemdeling - Beroep bij de rechterlijke macht - Opeenvolgende hechtenistitels - Wettigheidscontrole - Verwerping van het cassatieberoep tegen de beslissing die de tweede titel geldig verklaart - Middel gericht tegen het arrest dat uitspraak doet over de eerste hechtenistitel - Ontvankelijkheid

Samenvatting: 1. Behoudens in de bij wet bepaalde uitzonderingen is de procureur-generaal of de advocaat-generaal bij het Hof geen partij in de voor het Hof gevoerde rechtspleging; tijdens het cassatiegeding is hij niet de tegenpartij van de partijen (1). (1) Zie EHRM, Manzano Diaz t. België, 18 mei 2021, nr. 26402/17.

2. Het beginsel van wapengelijkheid, dat inhoudt dat geen enkele partij in het geding in omstandigheden wordt geplaatst die haar in een gunstigere of minder voordelige situatie plaatsen dan die van haar tegenpartij, is niet miskend door de omstandigheid dat het ontwerparrest van de als verslaggever aangeduide raadsheer is medegedeeld aan de advocaat-generaal bij het Hof (1). (1) Zie EHRM, Manzano Diaz t. België, 18 mei 2021, nr. 26402/17.

3. Het ontwerparrest van de raadsheer-verslaggever, dit is een magistraat van het rechtsprekend college dat met de behandeling van het dossier werd belast, vormt geen door een partij overgelegd stuk dat de rechtsprekende beslissing zou kunnen beïnvloeden, maar een element dat binnen het rechtscollege wordt opgemaakt in het kader van het totstandkomingsproces van de eindbeslissing; een dergelijk intern document van het rechtsprekend college, gedekt door de geheimhouding, kan niet onderworpen zijn aan het beginsel van het recht op tegenspraak (1). (1) Zie EHRM, Manzano Diaz t. België, 18 mei 2021, nr. 26402/17.

4. Een verklaring gericht aan het Comité van ministers van de Raad van Europa, waarin de regering haar voornemen meedeelt om een hervorming voor te stellen van de wetgeving op de controle door de rechterlijke macht van de wettigheid van vrijheidsberovende

maatregelen in de gevallen bepaald door de Vreemdelingenwet, kan de rechtbanken van de rechterlijke orde niet toelaten om toepassing te maken van toekomstige rechtsnormen die de wetgever nog niet heeft goedgekeurd en die nog geen deel uitmaken van het geldende recht op het tijdstip dat zij over de voor hen ingestelde rechtsmiddelen uitspraak moeten doen.

5. Aangezien de eerste titel van vrijheidsberoving niet meer van kracht was op het tijdstip waarop zij uitspraak hebben gedaan en het arrest wettig beslist dat de tweede vasthoudingsbeslissing, niettegenstaande dat ze die vergissing overneemt, wettig met redenen omkleed blijft door de overige in de beslissing vermelde redenen, dienden de rechters in hoger beroep niet te beslissen dat de feitelijke vergissing, waarvan zij het bestaan in de twee opeenvolgende beslissingen hebben vastgesteld, de onwettigheid van eisers vasthouding tot gevolg had.

6. Uit geen enkele wettelijke of verdragsbepaling volgt dat het rechtscollege van de rechterlijke orde dat de wettigheid van een met toepassing van de Vreemdelingenwet genomen administratieve beslissing tot vrijheidsberoving moet nagaan, verplicht is te oordelen dat de vasthoudingstitel onwettig is, en de vreemdeling terug in vrijheid moet stellen, wanneer het vaststelt dat de voormelde beslissing berust op twee of meerdere redenen, waarvan er slechts één of sommige onwettig zijn, en het blijkt dat de administratieve overheid dezelfde beslissing zou hebben genomen indien ze enkel de wettige reden of redenen in aanmerking had genomen.

7. Wanneer, door de verwerping van het cassatieberoep tegen een navolgend arrest van de kamer van inbeschuldigingstelling dat uitspraak doet over de wettigheid van een nieuwe vasthoudingstitel die ten aanzien van de eiser werd uitgevaardigd, de rechter op verwijzing, in de veronderstelling dat het middel gegrond zou zijn, niet zou kunnen beslissen dat de onwettigheid waarmee de eerdere maatregel van vrijheidsberoving is aangetast van die aard is dat ze de nieuwe titel ongeldig maakt, omdat het tweede arrest wettig beslist dat de aangevoerde onregelmatigheid met betrekking tot de eerste titel de wettigheid van de navolgende vasthoudingsbeslissing niet aantast, is het middel dat tegen het eerste arrest wordt aangevoerd bij gebrek aan belang niet ontvankelijk.

Hof van Cassatie 28 december 2022 (P.22.1702.F), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20221228.2F.5>

Trefwoorden: Voorlopige hechtenis – Herroeping elektronisch toezicht door onderzoeksrechter – Verhoor inverdenkinggestelde

Samenvatting: Artikel 24bis, § 1, eerste lid Voorlopige Hechteniswet bepaalt dat de onderzoeksrechter ambtshalve of op vordering van de procureur des Konings kan beslissen dat de voorlopige hechtenis onder elektronisch toezicht ten uitvoer zal worden gelegd in de gevangenis. Overeenkomstig het vijfde lid van die paragraaf verloopt de procedure overeenkomstig de bepalingen van de hoofdstukken III, IV en V Voorlopige Hechteniswet, dit is met inbegrip van artikel 16, § 2, eerste lid, dat de onderzoeksrechter verplicht de

inverdenkinggestelde te ondervragen alvorens een bevel tot aanhouding te verlenen. Die verwijzing gaat niet zo ver dat de onderzoeksrechter de inverdenkinggestelde steeds moet ondervragen alvorens de modaliteit van het elektronisch toezicht te herroepen. Door die herroeping levert de onderzoeksrechter immers geen nieuw bevel tot aanhouding tegen de inverdenkinggestelde af, maar wijzigt hij enkel een modaliteit van diens reeds bestaande voorlopige hechtenis.

Hof van Cassatie 3 januari 2024 (P.23.1746.F), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2024:ARR.20240103.2F.3>

Trefwoorden: Voorlopige hechtenis – Handhaving – Hoger beroep – Schriftelijke vordering Procureur-generaal – Tegenspraak

Samenvatting: Indien de kamer van inbeschuldigingstelling voor haar beslissing de redenen van de vordering van de Procureur-generaal overneemt, moet blijken dat de inverdenkinggestelde over die vordering tegenspraak heeft kunnen voeren. Dit kan blijken door de neerlegging van die vordering ten laatste tijdens de rechtszitting.

Met noot: VAN VOLSEM, F., “De schriftelijke vordering van het Openbaar Ministerie bij de handhaving van de voorlopige hechtenis in hoger beroep”, *NC* 2024, afl. 1-2, 101-102.

Hof van Cassatie 17 januari 2024 (P.24.0015.F), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2024:ARR.20240117.2F.7>

Trefwoorden: Voorlopige hechtenis – Handhaving – Onderzoeksgerecht – Wijziging kwalificatie

Samenvatting: Uit art. 23, 3°, van de wet van 20 juli 1990, volgt dat het onderzoeksgerecht dat de voorlopige hechtenis controleert de bevoegdheid heeft om de kwalificatie te wijzigen die aan de feiten in het aanhoudingsbevel wordt gegeven, na de partijen te hebben uitgenodigd om uitleg te verschaffen over deze nieuwe kwalificatie; het is echter in dat geval ertoe gehouden vast te stellen dat de nieuwe kwalificatie dezelfde feiten betreft als die welke in het aanhoudingsbevel in aanmerking worden genomen, waarbij het Hof enkel nagaat of het onderzoeksgerecht uit zijn vaststellingen geen gevolgen trekt die onverenigbaar ermee zijn of geen verband ermee houden; de identiteit van het feit wordt beoordeeld ten aanzien van het voorwerp van de inverdenkingstelling die de voorlopige hechtenis rechtvaardigt en niet op basis van de andere omstandigheden die in het bevel worden vermeld. (Art. 23, 3°, Wet betreffende de voorlopige hechtenis van 20 juli 1990).

Hof van Cassatie 7 februari 2024 (P.24.0139.F), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2024:ARR.20240207.2F.15>

Trefwoorden: Voorlopige hechtenis – Aanhoudingsbevel – Voorafgaand verhoor – Overmacht – Verdachte is niet hoorbaar

Samenvatting: Overmacht als gevolg van het feit dat de verdachte niet hoorbaar is, laat toe een aanhoudingsbevel uit te vaardigen zonder voorafgaand verhoor. Wanneer de onderzoeksrechter vaststelt dat de verdachte niet in staat is om te worden gehoord en deze situatie, die overmacht uitmaakt, zijn ondervraging verhindert, is deze magistraat bevoegd een aanhoudingsbevel uit te vaardigen, zonder verplicht te zijn deze beslissing te schorsen om zich ervan te vergewissen dat de toestand van de betrokkene vóór het verstrijken van de termijn van achtenveertig uur hechtenis toch niet evolueert op een wijze die zijn verhoor toelaat.

De onderzoeksrechter beoordeelt soeverein de feiten waaruit hij de overmacht afleidt die hem belet de verdachte voorafgaand te ondervragen, waarbij het Hof zich ertoe beperkt na te gaan of hij uit zijn vaststellingen die beslissing wettelijk heeft kunnen afleiden. (art. 16, § 2, van de wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis)

Hof van Cassatie 9 juli 2024 (P.24.1028.N), www.juportal.be

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2024:ARR.20240709.VAK.3>

Trefwoorden: 1. Europees aanhoudingsbevel – Beoordeling rechtsgeldigheid – Afschrift van nationaal aanhoudingsbevel niet vereist

2. Europees aanhoudingsbevel – Beoordeling door onderzoeksgerecht – Controle van weigeringsvoorwaarden en voorwaarden – Geen beoordeling van de wettigheid en regelmatigheid

Samenvatting: 1. Wanneer een Europees aanhoudingsbevel vermeldt dat het werd uitgevaardigd op grond van een nationaal rechterlijk aanhoudingsbevel, moet de rechter die over de tenuitvoerlegging van het Europees aanhoudingsbevel oordeelt, ervan uitgaan dat dit nationaal aanhoudingsbevel uitvoerbaar is en met eerbiediging van de in artikel 1.1 Kaderbesluit Europees Aanhoudingsbevel bedoelde grondrechten werd gewezen door een onafhankelijke en onpartijdige rechterlijke instantie van de uitvaardigende lidstaat. Dit is slechts anders wanneer gegevens voorliggen of enigszins aannemelijk worden gemaakt die hieraan doen twijfelen.

Voor de beoordeling van de rechtsgeldigheid van een Europees aanhoudingsbevel dat werd uitgevaardigd op grond van een nationaal aanhoudingsbevel, is in beginsel niet vereist dat een afschrift van dat nationaal aanhoudingsbevel bij het dossier wordt gevoegd.

2. Het onderzoeksgerecht dat uitspraak moet doen over de tenuitvoerlegging van het Europees aanhoudingsbevel met het oog op strafvervolgning heeft enkel te oordelen over de aanwezigheid van de in de artikelen 4 tot en met 8 Wet Europees Aanhoudingsbevel bepaalde weigeringsgronden en waarborgen, na te hebben nagegaan of aan de voorwaarden van de artikelen 3 en 5 Wet Europees Aanhoudingsbevel is voldaan.

Het onderzoeksgerecht heeft in de regel niet te oordelen over de wettigheid en de regelmatigheid van het Europees aanhoudingsbevel. Die beoordeling komt immers de rechterlijke autoriteiten van de uitvaardigende staat toe.

Het staat derhalve aan de rechterlijke autoriteit van de uitvaardigende staat en niet aan de rechterlijke autoriteit van de uitvoerende staat te oordelen of het uitvaardigen van een Europees aanhoudingsbevel het evenredigheidsbeginsel miskent.

De omstandigheid dat de autoriteiten van de uitvaardigende staat ook gebruik kunnen maken van een Europees onderzoeksbevel, laat niet toe anders te oordelen.

C. Andere arresten van het Hof van Cassatie

Hof van Cassatie 16 maart 2022 (P.21.1300.F), www.juportal.be (verzoek tot heropening van de rechtspleging)
--

Hyperlink: <https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220316.2F.16>

Trefwoorden: 1. Arrest van het Europees Hof - Arrest dat akte neemt van de eenzijdige verklaring van de schending van het Verdrag door de regering - Gevolg - Heropening van de rechtspleging – Voorwaarden voor de heropening van de rechtspleging

2. Artikel 6.3.c EVRM - Recht op een eerlijk proces - Recht op toegang tot een advocaat - Draagwijdte - Van zijn vrijheid beroofde verdachte

3. Strafzaken - Artikel 6.3.c EVRM - Recht op een eerlijk proces - Recht op toegang tot een advocaat - Doel – Gevolg

4. Strafzaken - Artikel 6.3.c EVRM - Recht op een eerlijk proces - Recht op toegang tot een advocaat - Schending - Gevolg - Eerlijk karakter van de rechtspleging in haar geheel – Beoordelingscriteria

5. Strafzaken - Artikel 6.3.c EVRM - Recht op een eerlijk proces - Recht op toegang tot een advocaat - Schending - Gevolg - Voorwaarde voor de heropening van de rechtspleging - Met het Verdrag strijdige beslissing over de zaak zelf - Schending als gevolg van procedurefouten of -tekortkomingen die dermate ernstig zijn dat er ernstige twijfel over de uitkomst van de bestreden rechtspleging bestaat - Bestreden arrest dat de zelfincriminerende verklaringen weert die zonder advocaat zijn afgelegd - Arrest dat aan de vereisten van de rechtspraak van het Europees Hof voldoet – Gevolg

6. Arrest van het Europees Hof - Schending van het Verdrag - Procedure tot heropening van de rechtspleging - Met het Verdrag strijdige beslissing over de zaak zelf - Schending als gevolg van procedurefouten of -tekortkomingen die dermate ernstig zijn dat er ernstige twijfel over de uitkomst van de bestreden rechtspleging bestaat - Beoordeling - Eigen beoordelingsbevoegdheid van het Hof van Cassatie

Samenvatting: 1. Artikel 442bis Wetboek van Strafvordering staat de veroordeelde toe om de heropening van de rechtspleging te verzoeken, met name wanneer de schending van het

EVRM het voorwerp uitmaakt van een verklaring van erkenning door de regering van de Staat die hiervan wordt beschuldigd, het Europees Hof van die erkenning akte neemt en bijgevolg beslist om de zaak van de rol te schrappen (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 196.

Krachtens artikel 442quinquies, eerste lid, Wetboek van Strafvordering beveelt het Hof de heropening van de rechtspleging wanneer uit het onderzoek van de vordering blijkt dat, hetzij, de bestreden beslissing over de zaak zelf strijdig is met het EVRM, hetzij de vastgestelde schending het gevolg is van procedurefouten of -tekortkomingen die dermate ernstig zijn dat er ernstige twijfel over de uitkomst van de bestreden rechtspleging bestaat, voor zover de veroordeelde partij zeer ernstige nadelige gevolgen blijft ondervinden die slechts door een heropening kunnen worden hersteld (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 196.

2. Het door de artikelen 6.1 en 6.3.c EVRM gewaarborgde recht op een eerlijk proces, zoals uitgelegd door het Europees Hof voor de Rechten van de Mens, vereist dat een verdachte bij zijn verhoor door de politie toegang heeft tot een advocaat indien hij zich in een bijzonder kwetsbare positie bevindt, in de zin die het Europees Hof aan dat begrip geeft, wat bijvoorbeeld het geval is wanneer de betrokkene van zijn vrijheid is beroofd omdat hij ervan wordt verdacht een misdrijf te hebben gepleegd en hij daarover wordt ondervraagd (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 196.

3. De door het artikel 6.3.c EVRM minimaal gewaarborgde rechten zijn geen doel op zich; ze dragen bij tot het vrijwaren van het eerlijk karakter van de strafprocedure in haar geheel, zodat de beperking van het recht op toegang tot een advocaat niet zonder meer leidt tot schending van artikel 6 EVRM (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 196.

4. Uit het arrest van het Europees Hof van de Rechten van de Mens van 9 november 2018 (Beuze t. België, verz. 71409/10) blijkt dat, wanneer de beperking van het recht op toegang tot een raadsman niet wordt verantwoord door dwingende redenen, het aan de rechter toekomt te onderzoeken of, in het licht van de omstandigheden van de zaak, die beperking al dan niet heeft geleid tot een onherroepelijke aantasting van het eerlijk karakter van het proces in zijn geheel; die beoordeling van het eerlijk karakter van de rechtspleging in haar geheel mag met name de volgende factoren in aanmerking nemen, voor zover ze, gelet op de omstandigheden van de zaak, relevant zijn: de bijzondere kwetsbaarheid van de verdachte, bijvoorbeeld omwille van zijn leeftijd of zijn geestelijk vermogen; de wettelijke regeling die bij de procedure voor de vonnisfase hoort en de toelaatbaarheid van de bewijzen in die fase, alsook het al dan niet eerbiedigen van die wettelijke regeling, met dien verstande dat, wanneer een zogenaamde uitsluitingsregel van toepassing is, het zeer onwaarschijnlijk is dat de rechtspleging in haar geheel als oneerlijk zal worden beoordeeld; de vraag of de betrokkene al dan niet over de mogelijkheid beschikt om de authenticiteit van de verzamelde bewijzen te betwisten en zich tegen de overlegging ervan te verzetten; de kwaliteit van de bewijzen en het al dan niet bestaan van twijfels over hun betrouwbaarheid of hun juistheid, gelet op de omstandigheden waarin ze werden verkregen; in het geval van onrechtmatig verzamelde bewijzen, de onwettigheid van die bewijzen en, wanneer deze voortkomt uit een schending van een ander artikel van het Verdrag, de aard van de vastgestelde schending; in het geval van een verklaring, de aard ervan en de vraag of ze dadelijk werd ingetrokken of verbeterd; het gebruik dat van de bewijzen werd gemaakt en,

inzonderheid, of ze een overwegend of belangrijk deel van de stukken à charge uitmaken waarop de veroordeling werd gegrond, alsook de bewijskracht van de andere gegevens in het dossier; de vraag of de schuld door beroepsmagistraten, door lekenrechters of door gezworenen werd beoordeeld en de inhoud van de opdrachten en de toelichtingen die aan laatstgenoemden zouden zijn gegeven; de mate waarin, in het openbaar belang, dat specifieke misdrijf onderzocht moet worden en de dader bestraft moet worden; het bestaan van andere procedurele waarborgen in het interne recht en in de interne praktijk (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 196.

5. Aangezien uit de redenen van het arrest van het hof van beroep blijkt dat, enerzijds, dat hof de zelfincriminerende verklaringen heeft geweerd die de beklaagde zonder de bijstand van een advocaat heeft afgelegd en deze, effectief, op geen enkele wijze, in aanmerking heeft genomen om te oordelen of er, niettegenstaande de geweerde zelfincriminerende verhoren, een geheel van ernstige, precieze en met elkaar overeenstemmende vermoedens bestond die boven alle twijfel verheven was en tot de vaststelling van de schuld van de beklaagde kon leiden, en, dat, anderzijds, de appelrechters de gevolgen hebben onderzocht die deze verklaringen, die door een kwetsbare persoon zijn afgelegd, voor het eerlijk karakter van de rechtspleging in haar geheel hebben gehad, waarbij zij de andere, voor deze zaak relevante factoren in aanmerking hebben genomen die het Europees Hof van de Rechten van de Mens in zijn arrest van 9 november 2018 heeft vermeld (Beuze t. België, verz. 71409/10), verantwoordt het hof van beroep zijn beslissing dat de beperking van de toegang tot een advocaat in de aan het proces voorafgaande fase, wat de zaak zelf betreft, niet strijdig is met de grond van de artikelen 6.1 en 6.3.c EVRM, naar recht; hieruit volgt ook dat de schending van het door artikel 6.3.c EVRM gewaarborgde recht op toegang tot een advocaat, in dit geval het gebrek aan bijstand van een advocaat tijdens de verhoren van de in voorlopige hechtenis geplaatste beklaagde, niet het gevolg is van procedurefouten of -tekortkomingen die dermate ernstig zijn dat er ernstige twijfel over de uitkomst van de bestreden beslissing bestaat (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 196.

6. Wanneer het Hof, waarbij een vordering aanhangig is gemaakt met toepassing van artikel 442quater Wetboek van Strafvordering, onderzoekt of de heropening van de rechtspleging moet worden bevolen, doet het geen uitspraak over de gegrondheid van een cassatieberoep maar oefent het een eigen beoordelingsbevoegdheid uit om te oordelen of de bestreden beslissing over de zaak zelf strijdig is met het EVRM en of de vastgestelde schending voortvloeit uit procedurefouten of -tekortkomingen die dermate ernstig zijn dat er ernstige twijfel bestaat over de uitkomst van de bestreden beslissing, zonder dat het uitspraak doet over de zaak zelf (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2022, nr. 196.

Hof van Cassatie 8 augustus 2023 (P.23.0886.N), NC 2024, afl. 3, 184-186.

Hyperlink:

Trefwoorden: Wraking – Gewettigde verdenking – Praktische richtlijnen voor goed zittingsbeheer – Opgesteld in samenspraak met OM

Samenvatting: Er volgt geen wettige verdenking uit de omstandigheid dat een voorzitter praktische richtlijnen voor een goed zittingsbeheer meedeelt of in herinnering brengt aan de kamers van zijn rechtbank of van een afdeling daarvan, wanneer die richtlijnen zodanig algemeen en vanzelfsprekend zijn dat daaruit redelijkerwijze geen beïnvloeding van een vrije wetsinterpretatie door de rechters kan worden afgeleid, ook al zijn die richtlijnen opgesteld in samenspraak met het Openbaar Ministerie.

2.5. Grondwettelijk Hof

Grondwettelijk Hof 4 juli 2024 (75/2024), www.const-court.be

Hyperlink: <https://www.const-court.be/public/n/2024/2024-075n.pdf>

Trefwoorden: Strafrecht - Wapens - Gedeeltelijke omzetting van de richtlijn (EU) 2017/853 van het Europees Parlement en de Raad van 17 mei 2017 « tot wijziging van Richtlijn 91/477/EEG van de Raad inzake de controle op de verwerving en het voorhanden hebben van wapens » - Vuurwapens die enkel blanke patronen kunnen afvuren - Wapens geregistreerd vóór 13 juni 2017 - Ontstentenis van een overgangsregeling

Samenvatting: In zake : het beroep tot vernietiging van de artikelen 153, 3° en 5°, 162 en 163 van de wet van 5 mei 2019 « houdende diverse bepalingen in strafzaken en inzake erediensten, en tot wijziging van de wet van 28 mei 2002 betreffende de euthanasie en van het Sociaal Strafwetboek », ingesteld door de vzw « Actieve verdediging van de Wapenliefhebbers » en anderen.

Het Hof

- vernietigt artikel 153, 5°, van de wet van 5 mei 2019 « houdende diverse bepalingen in strafzaken en inzake erediensten, en tot wijziging van de wet van 28 mei 2002 betreffende de euthanasie en van het Sociaal Strafwetboek », in zoverre het niet voorziet in een overgangsregeling voor de personen die vóór 13 juni 2017 een verboden niet-semiautomatisch vuurwapen of een vergunningsplichtig vuurwapen, dat werd omgebouwd om enkel blanke patronen te kunnen afvuren in de zin van artikel 3, § 4, van de wet van 8 juni 2006 « houdende regeling van economische en individuele activiteiten met wapens » rechtmatig hebben verworven en geregistreerd;
- onder voorbehoud van de in B.7.3 vermelde interpretatie van artikel 163 van dezelfde wet van 5 mei 2019, verwerpt het beroep voor het overige.

B.7.3. Zoals de Ministerraad opmerkt in zijn aanvullende memorie en in het licht van het antwoord van het Hof van Justitie, moet artikel 45/2 van de Wapenwet, zoals ingevoerd bij artikel 163 van de wet van 5 mei 2019, zo worden uitgelegd dat het eveneens van toepassing is op de semiautomatische wapens zoals bedoeld in artikel 3, § 1, 19° of 20°, van de Wapenwet en die werden omgebouwd om blanke patronen af te vuren in de zin van artikel 3, § 4, van diezelfde wet (hierna : « de verboden semiautomatische wapens die werden omgebouwd om enkel blanke patronen af te vuren »).

Grondwettelijk Hof 4 juli 2024 (78/2024), www.const-court.be

Hyperlink: <https://www.const-court.be/public/n/2024/2024-078n.pdf>

Trefwoorden: Strafrecht - Bestrijding van het witwassen van geld - Beperking van het gebruik van contanten - Verrichtingen met betrekking tot oude metalen, koperkabels of goederen die edele stoffen bevatten - Ontstentenis van een overgangsregeling - Schorsing van een nationale bepaling gebaseerd op het recht van de Europese Unie

Samenvatting: In zake : de vordering tot schorsing van artikel 166 van de wet van 9 februari 2024 « houdende diverse bepalingen inzake economie » (vervanging van artikel 67, § 2, tweede lid, van de wet van 18 september 2017 « tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten »), ingesteld door de bv « Vermetal » en anderen.

Het Hof

- verwerpt de vordering tot schorsing.

2.6. Raad van State

- Nihil

2.7. Hoven van beroep

A. Correctionele kamers

Gent 25 oktober 2023, *TGR* 2024, afl. 2, 129.

Hyperlink:

Trefwoorden: Uitlegging en verbetering vonnis – Herstel van verzuim om uitspraak te doen over een punt van de vordering

Samenvatting: Artikel 794/1 Ger.W. betreffende het herstel van het verzuim uitspraak te doen over een punt van de vordering kan niet worden toegepast op de strafvordering. De vordering van het Openbaar Ministerie betreffende het herstel van het verzuim om uitspraak te doen over een punt van de vordering is niet toepasbaar op de strafvordering nu dergelijke vordering zou leiden tot een aanvulling of wijziging van een definitief geworden strafrechtelijke beoordeling ten gronde.

Gent 26 januari 2024, *T.Strafr.* 2024, afl. 4, 272-274.

Hyperlink:

Trefwoorden: Artikel 192 Sv. – Bevoegdheid correctionele rechter na herkwalficatie naar overtreding

Samenvatting: Het is de politierechtbank die in beginsel kennisneemt van de overtredingen. Artikel 192 Wetboek van Strafvordering bepaalt echter dat indien het feit slechts een overtreding oplevert of een wanbedrijf waarvan de kennisneming bij artikel 138 Wetboek van Strafvordering aan de politierechter is opgedragen, de (correctionele) rechter de straf toepast en in voorkomend geval beslist over de schadevergoeding.

Gent 17 april 2024, <i>TGR</i> 2024, afl. 2, 150.

Hyperlink:

Trefwoorden: 1. Bevel tot terugkeer (art. 1322undecies Ger.W.) – Uitvoering

2. Recht op een eerlijk proces – Rechten van verdediging – Beklaagde niet persoonlijk verhoord
3. Verwerking persoonsgegevens - Toepassingsgebied (bewakingscamera) - Doelbinding (voorwaarden verwerking persoonsgegevens) – Videoparlofoon
4. Lasterlijke aangifte – Moreel element van het misdrijf

Samenvatting: 1. De uitvoering van een bevel tot terugkeer (art. 1322undecies Ger.W.) is in de eerste plaats een zaak tussen particulieren die aan een gerechtsdeurwaarder moet worden toevertrouwd.

Het openbaar ministerie kan evenwel ambtshalve de tenuitvoerlegging vervolgen van alle rechterlijke beslissingen in verband met bepalingen die de openbare orde raken en kan ten aanzien van particulieren, op een daartoe gedaan verzoek, hetzij een gerechtsdeurwaarder gelasten dan wel indien nodig de sterke arm vorderen (art. 139 Gerechtelijk Wetboek).

2. Het recht op een eerlijk proces noch het recht van verdediging zijn miskend door het enkel feit dat een beklaagde wordt veroordeeld zonder dat hij persoonlijk werd verhoord indien hij de gelegenheid heeft gehad tegenspraak te voeren.

3. Video's en foto's van politiemensen waarop deze geïdentificeerd kunnen worden zijn persoonsgegevens en het op internet of sociale media plaatsen van die beelden is een verwerking van persoonsgegevens.

De verwerking is onrechtmatig indien ze gebeurt zonder de toestemming van de betrokken politiemensen en ook niet is voldaan aan de andere voorwaarden van artikel 6 AVG noch aan artikel 5.1.b) AVG.

De camerawet is conform art. 3, lid 1 camerawet van toepassing op de plaatsing en het gebruik van bewakingscamera's met het oog op bewaking en toezicht zodat het relevant criterium het doeleinde is van de camera en niet het feit of er al dan niet beelden worden opgenomen.

Een videoparlofoon wordt in beginsel gebruikt om de persoon die aanbelt te identificeren en dus is de camerawet slechts van toepassing indien wordt aangetoond dat de videoparlofoon wel werd gebruikt als bewakingscamera.

4. Het louter neerleggen van een klacht tegen een politieoptreden maakt geen lasterlijke aangifte uit nu een kwaadwillig opzet is vereist.

B. Kamer van Inbeschuldigingstelling

Gent 12 april 2022, <i>TGR</i> 2024, afl. 2, 120.

Hyperlink:

Trefwoorden: Recht op een eerlijk proces – Buitenvervolginstelling – Motivering

Samenvatting: Het onderzoeksgerecht dient, krachtens art. 6 EVRM, de voornaamste motieven van haar beslissing tot buitenvervolginstelling te vermelden in haar beslissing. Daar een ontslag van onderzoek zoals een buitenvervolginstelling een einde stelt aan de rechtspleging die door de burgerlijke partij is ingesteld (behoudens het geval van heropening van het gerechtelijk onderzoek op initiatief van het openbaar ministerie bij het opduiken van nieuwe bezwaren), is de burgerlijke partij in casu niet in staat de redenen te kennen die de eerste rechter ertoe gebracht hebben om te besluiten dat de klacht niet verder onderzocht dient te worden. Het recht op een eerlijk proces vereist nochtans dat het onderzoeksgerecht, zelfs bij ontstentenis van een conclusie, de voornaamste redenen van de beslissing vermeldt zodat de burgerlijke partij daar kennis van kan nemen en het nut van een hoger beroep met meer kennis van zaken kan afwegen. De motivering van de bestreden beschikking beantwoordt dan ook niet aan de vereisten van een eerlijke behandeling van de zaak, in de uitlegging die het Europees Hof voor de Rechten van de Mens aan artikel 6 van het EVRM geeft. Het voorgaande klemt in deze zaak des te meer gezien de eerste rechter heeft nagelaten om te antwoorden op de regelmatig voor hem neergelegde conclusie van de burgerlijke partij. De bestreden beschikking moet dan ook, gelet op het vastgestelde gebrek aan motivering, worden tenietgedaan en dit hof, kamer van inbeschuldigingstelling, zal opnieuw oordelen over de volledigheid van het onderzoek en het al of niet in staat van wijzen zijn.

C. Burgerlijke kamers en kortgeding

- Nihil

2.8. Rechtbanken van eerste aanleg

A. Correctionele kamers

Hyperlink:

Trefwoorden: Bevel tot medewerking – Inlichtingen over toegang tot informaticasysteem – Codes gegevensdragers – Artikel 88quater, § 1 en 3 Wetboek van Strafvordering – Teruggave – Dwangsom – Herstel van de feitelijke toestand – Artikel 44 Strafwetboek – Artikel 161 Wetboek van Strafvordering

Samenvatting: De door de artikelen 44 Sw. en 161 Sv. bedoelde teruggave houdt, naast het louter teruggeven van goederen die aan de eigenaar werden ontnomen en die in handen van het gerecht zijn gekomen, elke maatregel in die beoogt de materiële gevolgen van het bewezen verklaarde misdrijf teniet te doen, met als doel het herstel van de feitelijke toestand zoals die bestond voor het plegen van het bewezen verklaarde misdrijf en dus de vrijwaring van het algemeen belang. De rechter oordeelt bij het bevel van de teruggave op grond van artikel 44 Sw. en artikel 161 Sv. onaantastbaar over de maatregelen die noodzakelijk zijn om de materiële gevolgen van het bewezen verklaarde misdrijf teniet te doen, met als doel het herstel van de feitelijke toestand zoals die bestond voor het plegen van het bewezen verklaarde misdrijf.

Het meedelen van de codes door beklagde zou kunnen leiden tot het beëindigen van een wederrechtelijke toestand, namelijk de toestand waarbij wederrechtelijke vermogensvoordelen in het bezit blijven van beklagde. Op basis van artikel 44 Sw. zou de rechtbank aldus aan beklagde de verplichting kunnen opleggen om zijn codes mee te delen onder verbeurte van een dwangsom met als doel de slachtoffers weer in het bezit te stellen van die vermogensvoordelen, namelijk de gelden die hen werden ontvreemd. Die geviseerde wederrechtelijke toestand vloeit echter niet voort uit het misdrijf waarvoor beklagde op heden wordt vervolgd, maar wel uit de onderliggende feiten inzake phishing, deelname aan een criminele organisatie en/of witwas.

De toestand waarbij het Openbaar Ministerie alsnog in het bezit komt van de gegevens waarvan de mededeling wordt gevorderd, is geen herstel van een feitelijke toestand zoals die bestond voor het plegen van het bewezen verklaarde misdrijf, in de zin van de artikelen 44 Sw. en 161 Sv. Ook voordien was het Openbaar Ministerie immers niet in het bezit van die gegevens.

Met noot: ROYER, S., “Inlichtingen over toegang tot informaticasysteem – Codes gegevensdragers”, *T.Strafr.* 2024, afl. 4, 277-278.

Hyperlink:

Trefwoorden: Recht op een eerlijk proces – Rechten van verdediging – Verzoek tot taalwijziging – Recht op vertaling

Samenvatting: Een verzoek tot taalwijziging kan worden afgewezen wegens objectieveerbare omstandigheden zoals de taal van medebeklaagden en burgerlijke partijen en het recht voor alle partijen op een behandeling van de zaak binnen een redelijke termijn.

Ook al werd door de beklaagde geen rechtsgeldig verzoek tot vertaling ingediend dan nog moet de rechtbank nagaan of de vertaling vereist wordt door het recht op een eerlijk proces of het recht van verdediging.

Noch het recht op een eerlijk proces of het recht van verdediging vereisen evenwel dat een beklaagde moet kunnen beschikken over een schriftelijke vertaling van alle stukken van het strafdossier.

Alhoewel een beklaagde binnen de wettelijke regels zelf beslist hoe hij zijn verdediging organiseert en dus ook bepaalt welk ogenblik hij het meest geschikt acht om een verzoek tot vertalen te formuleren, kan de rechter een laattijdig verzoek afwijzen wegens procesmisbruik.

Daden van onderzoek door de onderzoeksrechter opgemaakt in een andere taal dan voorzien in strafzaken voor de rechtbank waartoe hij behoort, zijn nietig en moeten samen met alle stukken die er het gevolg van zijn uit de debatten worden geweerd.

De rechter mag kennis nemen van stukken in een andere taal dan die van de rechtspleging wanneer hij van oordeel is die taal machtig te zijn en de beklaagde die taal spreekt maar de talenkennis van de raadsman is daarbij niet relevant. (Art. 12, 22 en 23 Taalwet Gerechtszaken).

B. Raadkamer

- Nihil

C. Burgerlijke kamers en voorzitter in kortgeding

- Nihil

2.9. Hoven van Assisen

- Nihil

2.10. Buitenlandse rechtspraak

- Nihil

3. Rechtsleer

3.1. Overzichten van rechtsleer

- Nihil

3.2. Boeken

A. Nieuwe boeken i.v.m. strafrecht en strafprocesrecht

- DE KONINCK, C., *Het nieuwe buitencontractuele aansprakelijkheidsrecht. Boek 6 BW: Een eerste commentaar op grond van de parlementaire stukken*, Antwerpen, Larcier Intersentia, 2024, 200 p.
- HORSEELE, M.-J., *De nawerking van straf(proces)rechtelijke regels bij de administratieve sanctionering van misdrijven*, Antwerpen, Larcier Intersentia, 2024, 1125 p.

B. Nieuwe boeken i.v.m. strafrecht en strafprocesrecht in de bibliotheek

- Nihil

3.3. Bijdragen in boeken of tijdschriften (inclusief noten)

A. Bijdragen i.v.m. internationaal en Europees strafrecht en strafprocesrecht

- Nihil

B. Bijdragen i.v.m. algemeen strafrecht

- DE HERDT, J., ROZIE, J., VANDERMEERSCH, D., “Het nieuwe Strafwetboek van 8 april 2024. Een inleiding tot de uitgangspunten”, *NC* 2024, afl. 3, 149-159.
- DERUYCK, F., “Over de raming en de vermindering van de illegale vermogensvoordelen”, *NC* 2024, afl. 3, 183-184. (noot bij Cass. 20 juni 2023 (P.23.0310.N))

C. Bijdragen i.v.m. bijzonder strafrecht

- ARNOLDY, M., “Misbruik van vennootschapsgoederen. De relatieve in concreto beoordeling van het betekenisvolle nadeel van de vermogensbelangen van de rechtspersoon en van die van zijn abstracte schuldeisers of vennoten”, *NC* 2024, afl. 3, 164-170. (noot bij Cass. 5 april 2023 (P.22.1642.F))
- BORGHS, P., “Het beschermde kenmerk seksuele oriëntatie in de antidiscriminatiewetgeving. Wettelijk kader en rechtspraak 2018-2023”, *NC* 2024, afl. 1-2, p. 23-43.
- ROYER, S., CONINGS, C. “Catfishing, cyberbullying, deepfakes, dickpics, doxing, grooming, sextortion ... De kwalificatie van cyberfenomenen in het huidige en nieuwe Strafwetboek”, *T.Strafr.* 2024, afl. 4, 207-249.

D. Bijdragen i.v.m. strafprocesrecht

- DECAIGNY, T., “De geldingsduur van de invrijheidstelling onder voorwaarden in de vonnisfase”, *T.Strafr.* 2024, afl. 4, 265-266. (noot bij Cass. 23 april 2024 (P.24.0513.N))
- DERUYCK, F., “Verzet: geen schorsing van de verjaring van de strafvordering bij onregelmatige betekening van de verstekbeslissing”, *NC* 2024, 1-2, 66-67. (noot bij Cass. 22 november 2022 (P.22.0378.N))
- LOUWETTE, A., “Strafvorderlijke nietigheden. Het gebruik van nietigheden in de strafprocedure: waarom en hoe?”, *NC* 2024, dossier, 62 p.
- ROYER, S., “Inlichtingen over toegang tot informaticasysteem – Codes gegevensdragers”, *T.Strafr.* 2024, afl. 4, 277-278. (noot bij Corr. Antwerpen (afd. Mechelen) 1 december 2023)
- VAN EEKERT, S., VOET, S., “De Eikendaeldoctrine elf jaar na haar afschaffing terug van nooit weg geweest? [restrictieve interpretatie van artikel 17 gerechtelijk wetboek voor milieuverenigingen]”, *Juristenkrant* 2024, afl. 492, 12-13. (noot bij Cass. 11 juni 2024 (P.23.1538.N))
- VAN MOER, E., “De rechten van verdediging in een efficiënt procesverloop”, *T.Strafr.* 2024, afl. 4, 250-253. (noot bij Cass. 14 maart 2023 (P.23.0348.N))
- VAN VOLSEM, F., “De schriftelijke vordering van het Openbaar Ministerie bij de handhaving van de voorlopige hechtenis in hoger beroep”, *NC* 2024, afl. 1-2, 101-102. (noot bij Cass. 3 januari 2024 (P.23.1746.F))
- VANCOILLIE, O., “De vrijwillige verschijning in strafzaken. Over de vrijheid van de verdachte om de strafvordering tegen zichzelf in te stellen als oplossing voor perikelen omtrent de saisine van de strafrechtbank”, *NC* 2024, afl. 1-2, p. 70-78. (noot bij Cass. 21 februari 2023 (P.22.0810.N))

E. Gemengde of andere bijdragen

- GOOS, E., VERDICKT, M., “Een roep om strengere bestraffing of een wens om meer en betere informatie? De punitiviteits- en informatiekloof ontleed”, *NC* 2024, afl. 1-2, 1-22.

F. Strafrecht in het buitenland

- Nihil

3.4. Belangrijke evoluties in andere rechtstakken of belangrijke artikelen over het recht

- Nihil

3.5. Varia

- Nihil

